

Göç ve Sosyal Kaynaşma: Türkiye'ye Göç Eden Ahıska Türkleri Üzerinde Yapısal Eşitlik Modeli ile Bir Alan Çalışması^{1 2}

Burcu KAYA³ - Şerafettin KELEŞ⁴

Başvuru Tarihi: 17.02.2023

Kabul Tarihi: 04.08.2023

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Öz

Sosyal kaynaşma, bir yerleşimde birlikte yaşayan toplulukları ortak değerler çerçevesinde yapılandırmayı, servet ve gelirdeki eşitsizlikleri azaltmayı ve genel olarak insanların ortak bir girişimde bulunma, ortak zorluklarla mücadele etme ve içinde yer aldıkları topluluğun bir parçası oldukları hissine sahip olma davranış ve duygularını ifade eder. Ülkelerin sosyal barış ve refahı için sosyal kaynaşma önem arz etmektedir. Bu çalışma, göçmenlerin ve dezavantajlı grupların yoğun olarak bulunduğu Türkiye'de sosyal kaynaşma sorununa bilimsel bir çözüm önerisi geliştirmeyi amaç edinmiştir. Çalışmada, göçmen bireylerin sosyal kaynaşma düzeyleri ve sosyal kaynaşmada sosyal sermaye, pozitif psikolojik sermaye, sosyal umut ve ekonomik beklenti arasındaki ilişki hipotetik bir model oluşturularak analiz edilmiştir. Ampirik analizlerde Yapısal Eşitlik Modeli metodu kullanılmıştır. Yapısal Eşitlik Modeli sonucu: Sosyal Kaynaşma ile Pozitif Psikolojik Sermaye, Ekonomik Beklenti, Umut ve Sosyal Sermaye arasında çok yüksek oranda pozitif yönlü ilişki bulunduğu tespit edilmiştir. Çalışmada, Ukrayna'dan Türkiye'ye zorunlu göç eden Ahıska Türklerinin bölge halkıyla yüksek düzeyde kaynaşma içerisinde olduğu görülmüştür. Çalışma, Üzümlü İlçesi'ne yerleşmiş Ahıska Türküyle yürütülmüştür ve sosyal kaynaşma kapsamında, bölgesel veya ulusal düzeyde araştırmalar için bir perspektif sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Kaynaşma, Sosyal Sermaye, Pozitif Psikolojik Sermaye, Umut, Ekonomik Beklenti, Yapısal Eşitlik Modellemesi

Atıf: Kaya, B. ve Keleş, Ş. (2023). Göç ve sosyal kaynaşma: Türkiye'ye göç eden Ahıska Türkleri üzerinde yapısal eşitlik modeli ile bir alan çalışması. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(3), 813-846.

¹ Bu çalışma kapsamında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 25/07/2022 Tarih ve 07/05 Protokol Numarası ile etik kurul izni alınmıştır.

² Çalışma Burcu Kaya'nın "Göçmenlerin Sosyal Kaynaşmasında Sosyal Sermaye, Pozitif Psikolojik Sermaye, Umut ve Ekonomik Beklentilerin Etkisi: Erzincan'a Yerleştirilen Ahıska Türkleri Örneği" isimli yüksek lisans teziden üretilmiştir.

³ Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Bölümü, kabacanogluburcu@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6617-6744

⁴ Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, skeles2580@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5147-0825

Migration and Social Cohesion: A Field Study on Meskhetian Turks Migrating to Turkey with Structural Equality Model

Burcu KAYA⁵ - Şerafettin KELEŞ⁶

Submitted by: 17.02.2023

Accepted by: 04.08.2023

Article Type: Research Article

Abstract

Social cohesion refers to structuring communities living together in a settlement around common values, reducing inequalities in wealth and income, and generally the behaviors and feelings of people to take a joint venture, tackle common challenges, and have a sense of being a part of the community in which they belong. Social cohesion is important for the social peace and welfare of countries. This study aims to develop a scientific solution proposal to the problem of social cohesion in Turkey, where immigrants and disadvantaged groups are concentrated. In the study, the relationship between social cohesion levels of immigrant individuals and social capital, positive psychological capital, social hope and economic expectation in social cohesion was analyzed by creating a hypothetical model. Structural Equation Model method was used in empirical analysis. Structural Equation Model result: It has been determined that there is a very high positive correlation between Social Cohesion and Positive Psychological Capital, Economic Expectation, Hope and Social Capital. In the study, it was seen that Meskhetian Turks who migrated from Ukraine to Turkey had a high level of integration with the people of the region. The study was conducted with Meskhetian Turks settled in Üzümlü District and provides a perspective for research at regional or national level within the scope of social cohesion.

Keywords: *Social Cohesion, Social Capital, Positive Psychological Capital, Hope, Economic Prospect, Structural Equation Modeling*

⁵ Erzincan Binali Yıldırım University, Social Sciences Institute, Department of Economics, kabacanogluburcu@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6617-6744

⁶ Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Economics, skeles2580@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5147-0825

Giriş

Savaşlar, kuraklık, ambargolar, yokluklar, yoksulluklar ve daha birçok nedenlerle 21. yüzyıl ulusal ve uluslararası kitlesel göçlere sahne olmaktadır. Türkiye, uluslararası göç alan ülkelerin başında yer almaktadır. Uluslararası göç “zorunlu” ve “gönüllü göç” şeklinde tasnif edilmektedir (Hugo, 2008; Koppenberg, 2012, s. 80-82; Zetter, 2015, s. 4). Bu sınıflandırmada, çeşitli nedenlerle ülkelerinde yerinden edilmiş kişiler sığınmacı, mülteci, şartlı mülteci veya geçici misafir olarak bir ülkeden başka bir ülkeye taşınanlar “zorunlu göçmen” olarak kabul edilmekte, işgücü arz edenler dâhil olmak üzere farklı iktisadi, siyasi, bilimsel, sosyal veya başka amaçlarla hareket edenler “gönüllü göçmen” olarak tanımlanmaktadır. Zorunlu göçmenler kendi ülkelerinde yaşadıkları zorluklar nedeniyle başka bir ülkeye göç etmekten başka bir seçeneğe sahip değilken, ikinci grup, kişisel çıkar arayışıyla gönüllü olarak göç etmektedir (Wickramasinghe ve Wimalaratana, 2016). 2020 yılında Türkiye 3,6 milyonu aşkın sığınmacı ve göçmen ile dünyanın en büyük mültecilere ev sahibi ülkesi oldu (IOM, 2022, s. 46). Bu süreçte Türkiye başta Suriyeli olmak üzere, Afgan, Uygur, Kırgız, Kazak, Çeçen, Çerkez ve diğer Kafkasya halkları, Afrika kökenli halklar ve diğer Türk kökenli halklardan göçmenlere ev sahipliği yapmaktadır.

Türkiye’ye göç eden halklardan biri de Ahıska Türkleridir. Ahıska Türklerinin yaşadığı coğrafya Osmanlı İmparatorluğu’ndan Rusya egemenliğine geçene kadar Anadolu Türklüğünün ayrılmaz bir parçasıdır. Ahıska (Akalsikhe), Gürcistan Devleti’nin toprakları içinde yer alan Tiflis’in 150 km batısında, Türkiye’nin kuzeydoğu sınırına 12 km uzaklıkta yer almakta ve Ardahan, Çıldır ve Posof’a komşu olmaktadır (Devrişheva, 2019, s. 334). Ahıska Türkleri tarih içerisinde Rus zulmünün bir neticesi olarak defalarca sürgün ve göç etmek zorunda kalmıştır. Son olarak 1989 yılında Özbekistan’dan göç etmeğe zorlanan Ahıska Türklerinin bir bölümü Ukrayna’nın Kırım Bölgesi’ndeki şehirlerde iskân edilmiştir (Hasanoğlu, 2016, s. 4-16). 2014 yılında Rusya Kırım’ı işgal ve ilhak etmesi sonrasında Ukrayna topraklarında Rus ve Ukrayna kökenli halklar arasında ayrılıkçı çatışmalar başladı ve Rusya Ukrayna’nın doğusunda bulunan topraklara müdahalede bulundu. Bu topraklarda Ahıska’dan daha önce buraya yerleşmiş Türkler (Ahıska Türkleri) yeni bir çatışma ve yıkımın eşiğine gelmiştir (Akpınar, 2016, s. 336). Rus ve Ukrayna çatışmaları sırasında Ukrayna’ya yerleşen 3 bine yakın Ahıska Türkü ailenin evleri, bahçeleri, ekili alanları ve tarımsal makinaları zarar görmüştür. Rus yanlıları ve Ukrayna birlikleri arasındaki çatışmaların şiddetlenmesi Ukrayna Ahıska Türkleri Vatan Cemiyeti’ni Ahıska Türklerinin Türkiye’de iskânı doğrultusunda harekete geçirmiş ve başta savaş bölgesinde yaşayanlar olmak üzere, 677 ailenin Türkiye’ye kabul edilmesi sağlanmıştır. 2.7.1992 Tarih ve 3835 numaralı kanun ile (Ahıska Türklerinin Türkiye’ye kabulü ve iskânına dair kanun) dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan Ahıska Türklerinin Türkiye’ye kabulü sağlanmıştır (Devrişheva, 2019, s. 344). Kanun gereği, her yıl belirli sayıda Ahıska Türkü Türkiye’ye peyderpey kabul edilerek yerleştirilmiştir. İlk olarak 200 Ahıska Türkü ailesi Iğdır ilinde yerleştirilmiş ve konut, iş, iye, eğitim ve diğer temel ihtiyaçları kamudan karşılanmıştır. Daha sonra kanun kapsamında gelen Ahıska Türkleri kendi imkânlarıyla İstanbul, İzmir, Kocaeli, Bursa, Ankara, Antalya, gibi şehirlerde iskân edilmiştir (Yılmaz ve Mustafa, 2014, s. 6). Ahıska Türklerinin Kabulü ve İskânına Dair 3835 Sayılı Kanun’a istinaden 17 Mayıs 2015 tarihli Resmi Gazete’ de bir düzenlemeyle ilk göçmen grup 25 Aralık 2015 tarihinde Türkiye’ye gelmiş ve Erzincan’ın Üzümlü ilçesine yerleştirilmiştir. Bu süreçte Ahıska Türklerinin göçü devam etmiş ve 2016 Ekim ayı başı itibariyle Üzümlü’de iskân edilen aile sayısı 313, toplam nüfus miktarı ise 1315 kişi oldu. Üzümlü İlçesi Bayırbağ Beldesi’nde yaptırılan TOKİ konutlarına yerleştirilen Ahıska Türkü sayısı 2017 yılı itibariyle 3000’i aşmıştır (Akpınar, 2016, s. 336-340).

Küresel bir soruna dönüşen göç olgusu “sosyal kaynaşma” kavramının akademik ve siyasal çevrelerde önemini artırmıştır. Küreselleşmenin ve vahşi kapitalizmin hegemonyasında ülkeler arasındaki gelişmişlik farklılıkları ve ülkeler içindeki sosyal sınıfların aralarındaki refah düzeyinin giderek açılması sosyal kaynaşmayı kolaylaştıran kurumsal yapıları ve referansları zayıflatmaya başlatmıştır (Duman ve Alacahan, 2010, s. 104). Ülkelerde yaşanan yoksulluk ve işsizlik yabancı düşmanlığına dönüşmekte, yardımlaşma ve dayanışmanın

zayıflamasına neden olmaktadır. Ayrıca, göç alan ülkelerde ulusal kimlik bilinci ve milliyetçi akımlar giderek güçlenmekte, hoşgörünün azalması ve artan bireyselleşme göçmenlerin entegrasyonunu zorlaştırmaktadır.

Sosyal kaynaşma kavramı İngilizcede “social cohesion” olarak yer almakta ve Türkçemize “sosyal uyum, sosyal bütünleşme, sosyal kaynaşma olarak tercüme edilmektedir. Bu çalışmada “social cohesion” kavramının Türkçemizde karşılığı olan “sosyal kaynaşma” terimi kullanılacaktır. Sosyal kaynaşma kavramı, iyi işleyen bir toplumu karakterize eden toplumsal düzeydeki belirli koşulların ve süreçlerin olduğunu ve bu koşulların süreç içerisinde sekteye uğradığını varsaymaktadır (Jenson, 1998, s. 3). Sosyal kaynaşma, toplulukları ortak değerler çerçevesinde yapılandırmayı, servet ve gelirdeki eşitsizlikleri azaltmayı ve genel olarak insanların ortak bir girişimde bulunma, ortak zorluklarla mücadele etme ve içinde yer aldıkları topluluğun bir parçası oldukları hissine sahip olmalarını sağlamayı içerir (Lecture, 1996).

Sürekli göç alan ülkelerde göçmenlerin entegrasyonu çerçevesinde sosyal kaynaşma, mültecilerin ev sahibi topluma işlevsel bir uyum sürecinden daha fazlasıdır ve daha temel bir sosyokültürel “uyum” ve “aidiyet” hissi gerektirir. Sosyal ve kültürel entegrasyon, hem mültecilerin hem de yerel toplulukların ayırım gözetmeksizin yan yana yaşama uyum sağladığı ve mültecileri ev sahibi ülkenin sosyal yaşamına katkıda bulunmaya veya aktif olarak katılmaya teşvik eden iki yönlü bir süreçtir (Strang ve Ager 2010, s. 590-591). 21. yüzyılın en önemli bir olgusu olan “göç” ve mülteci” sorunu; ev sahibi ve mültecilerin birbirlerinin farklılıklarını kabul etmesi ve birlikte barış içerisinde yaşayabilecekleri bir toplum oluşturmasıyla aşılabılır. Avrupa Sosyal Göstergeler Sistemi’nde sosyal kaynaşma, sosyal sermaye temeline oturtulur ve sosyal sermayenin, sosyal ilişkiler ve bağlardan üretildiği ve sürdürüldüğü varsayılır. Sosyal sermayenin yapısal ve ilişkisel boyutu, bireylerin kendi aralarında ve toplumun diğer üyeleriyle geliştirdikleri ilişki ve bağları oluşturmaktadır (Portes, 1998).

Gelecekle ilgili beklentiler göçmen bireylerin göç edilen yerde kalma ve uyum gösterme ile geri dönme veya başka bir yere tekrar göç etme davranışları üzerinde etkili olmaktadır. Göç kararı sonrası sosyal kaynaşma bireyler için gelecekle ilgili bir yatırım projesi olarak ele alındığında, sosyal kaynaşmanın göçmen bireylerin yararına olacak şekilde gerçekleşmesi gelecekle ilgili umut ve ekonomik beklentilere bağlıdır (Czaika ve De Haas, 2014). Sosyal kaynaşmada göçmen bireyler, kararlar alırken şimdiki ekonomik şartlar ve gelecekteki ekonomik beklentilerini dikkate alarak rasyonel bir kanaate göre hareket ederler. Gelecekte muhtemel genel ekonomik durum ve işsizlik hakkında kötü beklenti iyi beklentiden daha etkileyicidir ve sosyal kaynaşma isteği bu beklentilerden etkilenir. Eğer göç edilen yeni yuvada ekonomik durumla bireyin beklentileri örtüşürse sosyal kaynaşma daha kolay gerçekleşir (Kahneman ve Tversky, 1979). Beklenen fayda teorisi ve rasyonel seçim paradigması, davranışsal iktisat ve sınırlı rasyonellik anlayışıyla çelişmektedir. Beklenen fayda teorisi, bireylerin kayıplardan kaçındığını varsayar. Bireyler ekonomik kayıplarını önlemek veya eşdeğer bir kazanımı güvenceye almak yerine daha yüksek kazanç için daha yüksek riskleri göze alırlar. Bireylerin, sonuçları kazanım veya kayıp olarak çerçevelenmesine bağlı olarak tercihleri tersine çevrilebilmektedir (Tversky ve Kahneman, 1991). Sosyal kaynaşma, bireyin ekonomik beklentilerini karşılama ve gerçekleştirme süreciyle eşzamanlı ve doğrusal bir ilişki göstermektedir. Sosyal kaynaşmada sadece ekonomik beklentiler değil, daha iyi ve güzel bir yaşama dair “umut” da etkili olmaktadır.

Beklenen fayda teorisinde varsayıldığı gibi göçmenlerin davranışları rasyoneldir, riskli severler ancak oluşabilecek riskleri aile bireyleri arasında iş bölüşümü ve iş çeşitlendirme yaparak azaltmaya çalışırlar (Sahota, 1968; Simon 1983; Katz ve Stark, 1986). Bazı durumlarda göç seçenekleri davranışsal anomalileri içerebilmektedir yani çoğu kez rasyonel olmayan kararlar alınmaktadır (Kahneman vd., 1991). Sosyal kaynaşmanın hem göçmenler ve hem de yerel halk için başarılı ve faydalı olabilmesi için beklenen fayda teorisine dayalı standart neoklasik (iktisadi) göç modeli ile “umut teorisi” birlikte ele alındığında daha zengin ve kapsayıcı olacağı açıktır (Czaika ve De Haas, 2014).

Sosyal kaynaşmada yapıcı ve destekleyici unsurda göçmen bireylerin sahip oldukları pozitif psikolojik sermayeleridir. Pozitif psikoloji, temel olarak bireylerin olumlu ve güçlü yönlerini ortaya çıkarmayı ve

geliştirmeyi esas almaktadır ve bu gaye ile bireylerin nasıl daha başarılı, daha mutlu ve daha iyi olabileceklerini araştırır (Alex Linley vd., 2006). Başka bir ifadeyle, pozitif psikoloji bireylerin yanlış ve doğru davranışlarıyla ilgilenmek yerine olumlu davranışları ve olayları hedef alır. Çünkü bireyler olumlu olayları "kalıcı ve doğru" olarak görürler. Olumsuz olaylar geçicidir (Avey vd., 2009).

Bu çalışma, neoklasik iktisat göç teorileri olan beklenen fayda teorisi ve rasyonel seçim paradigması ile davranışsal iktisat ve sınırlı rasyonellik anlayışı kapsamında bir göç ülkesine dönüşen Türkiye’de göçmenlerin topluma entegrasyonu (kaynaşması) üzerine ekonomik beklentiler, umut, pozitif psikolojik sermaye ve sosyal sermayenin etkisini bir model içerisinde bütünlük bir analizi hedeflemektedir. Böylelikle “göçmenlerin entegrasyonu nasıl sağlanır? Çatışmasız ve birlikte yaşama arzusuna nasıl ulaşılır?” sorusuna cevaplar aranacaktır. Mikroekonomi temelli çalışma, göçmenler üzerinde ülkede var olan ekonomik ve sosyal durum ile göçmenlerin sosyal kaynaşmalarını “yapısal eşitlik modellemesi” ile ölçmeyi ve bu kapsamda politika yapıcılara ve literatüre bilgi ve fikir sunmayı hedeflemektedir. Göçmenlerin sosyal kaynaşmasında onların sosyal sermayeleri, ekonomik beklentileri, umutları ve pozitif psikolojik sermayeleri önemli faktörlerdir. Çalışmada, Türkiye’ye göç etmiş Ahıska Türklerinin buldukları ortama ne derece kaynaştıklarını ampirik bir çalışmayla ortaya koyulmuştur.

Bu çalışma, sürekli göç alan bir ülke olan Türkiye’de gittikçe büyüyen “göçmen toplulukların sosyal kaynaşması” sorununa Ahıska Türkleri özelinde bilimsel bir çözüm önerisi geliştirmiştir.

Kavramsal Çerçeve

Sosyal Kaynaşma

Sosyal kaynaşma kavramı, sosyal bilimlerdeki çalışmalar arasında tarihi çok uzun zamana dayanmaktadır (Leininger vd. 2021, s. 2). Sosyal kaynaşma, sosyal bilimler literatüründe zamanla daha fazla yer bulmaya başlamıştır ancak tanımı üzerinde tam bir görüş birliği yoktur (Loewe vd., 2020, s. 13). Sosyal kaynaşma, tarihsel süreç içerisinde sürekli bir araştırma ve inceleme konusu olmuş ve çalışma yapan sosyologlar ve psikologların sayısı arttıkça sosyal kaynaşma konusundaki görüşler giderek daha fazla artmaya ve karışmaya başlamıştır (Friedkin, 2004, s. 409).

Sosyal Kaynaşma kavramı günlük yaşantıdan ortaya çıkan soyut bir kavramdır da denilebilir. Bir kısım araştırmacılar sosyal kaynaşmayı dayanışma, aidiyet ve güven olarak tanımlamaya çalışırken diğer bir kısım araştırmacılar ise sosyal sermaye, yaşam kalitesi olarak çerçevesini çizmeye çalışmışlardır (Duman ve Alacahan, 2010, s. 105). Teorik açıdan bazı sosyologlar ise terimi sosyal uyum ve sistem bütünlüğü gibi fikirlerle ilişkilendirerek açıklamaya çalışmışlardır (Chan vd., 2006, s. 274). Sosyal kaynaşma belirsiz bir kavramdır ve farklı araştırmacılar farklı boyutlarda sosyal kaynaşma tanımları geliştirmiştir (Veen vd., 2016, s. 1272). Sosyal kaynaşma toplumda bireyler arasındaki güven gibi ortak fayda için işbirliklerini içeren kurullarla tarif edilen bireyler, gruplar ve devlet üyeleri arasındaki ilişkilere değinmektedir. Birleşmiş Milletler Sosyal Kalkınma ve Araştırma Enstitüsü, sosyal politika ve kaynaşmayı “kişileri sosyal olumsuzluklardan ve yoksulluktan korumayı ve nihayetinde kişilerin kendi yaşam hedefleri için emek vermelerini sağlamayı amaçlayan kamu politikaları ve kurumları” olarak tanımlamıştır (Jenson, 2010, s. 1). Avrupa Sosyal Uyum Komitesi ise sosyal kaynaşmayı, toplumu oluşturan tüm bireylerin refahını sağlama, hayat standartlarını yükseltme, eşitsizlikleri ve adaletsizliği en aza indirme ve kutuplaşmayı önleme kapasitesi olarak açıklamıştır (Hulse ve Stone, 2007, s. 113). Uzunca bir süre sosyal kaynaşma; öncelikle bireyleri toplum içinde bir arada tutan etkenlerle ilgili bir olgu olarak tanımlanmıştır (Burchi ve Roscioli, 2021, s. 6).

Sosyal kaynaşma kavramı üzerine çeşitli çalışmalar yapılmıştır ve bu çalışmaları yapanların başında Fransız sosyolog Émile Durkheim gelmektedir (Yavuz, 2021, s. 422). Durkheim (1916), sosyal kaynaşmada toplumu oluşturan birey ve grupları kaynaştıran unsurun uyum, dayanışma ve işbirliği olduğunu savunmuştur.

Durkheim'e göre sosyal bütünlük, bireyleri, grupları bir arada tutan bağları yani yapıştırıcı unsurları ifade eder (Burchi vd., 2022, s. 5). Cooley (1909), çalışmasında "sosyal kaynaşma"yı bir kişinin benzer ortak kriterleri başka kişilerle paylaşması olarak açıklamış, Freud (1921), ise kişilerin toplulukla olan ilişkisini sürdürme ortak gayesi olarak izah etmiştir (Albarosa ve Elsner, 2022, s. 8). Bir başka düşünür Dick Stanley (2003, s. 8) ise sosyal kaynaşmayı; toplumda yaşayan bireylerin hayat kalite ve standartlarını yükseltmek için bir araya gelerek iş birlikleri kurma ve diledikleri gibi bu birliği geliştirme süreci olarak tanımlamaktadır. Bu işbirliği ve sosyal kaynaşma; sağlık, ekonomik ve eğitim gibi birçok sosyal sonuçlara katkı sağlamaktadır.

Sosyal (uyum) kaynaşmanın, istikrar ve güvenliğin teminatı olduğunu ileri süren önemli çalışmalar da bulunmaktadır. Öncelikle sosyal kaynaşma bir güvenlik ve siyasi istikrarın ön şartıdır. Çünkü bir ülkede gelir dağılımı eşitsizliği ve uyumsuzluk gibi sosyal adaletsizlik söz konusu ise bu sosyal dayanışma için büyük bir risktir. Yine diğer bir önemli husus ise sosyal kaynaşmanın süreç olduğudur. Çünkü sosyal kaynaşma, sosyal etkileşim ve etkinlikler sürecidir (Yavuz, 2021, s. 423). Sosyal kaynaşma bireyleri, grupları ve ülkeleri krizler, sosyal olaylar karşısında daha güçlü hale getirir ve herkesi ilgilendiren toplum yararına olan değişim ve gelişim süreçlerini hızlandırır (Leininge vd., 2021, s. 1). Sosyal kaynaşma, toplumu oluşturan bireyler, gruplar arasındaki bağlılık ve dayanışmanın seviyesi olarak da tanımlanabilir (Mouratidis ve Poortinga, 2020, s. 2). Tüm bu hususlar dikkate alınarak "sosyal kaynaşma"nın, kişilerin kendi istek ve arzularıyla (zorlama olmaksızın) birbirleriyle işbirliği içinde bir araya gelme ve ortak iş, değer ve sinerji oluşturma süreci olduğu ifade edilebilir (Stanley, 2003, s. 9).

Her ne kadar sosyal kaynaşma kavramı ile ilgili farklı görüşler bulunsun ve farklı tanımlar yapılsa da bazı temel kriterleri içeren bir fikir birliği ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle sosyal kaynaşma temelde toplumu oluşturan bireyler arasında ilişkileri, davranışı ve tutumları, yatay (bireyler/gruplar arasındaki ilişki) ve dikey (bireyler/gruplar ile devlet/diğer kamu kurumları arasındaki ilişki) gibi bazı ortak boyutları bünyesinde barındırır (Leininge vd., 2021, s. 3).

Sosyal Sermaye

Sosyal kaynaşma kavramı temelde sosyal sermayeden farklıdır. Nitekim "sosyal sermaye" de soyut bir terimdir ve araştırmacılar kavramı farklı farklı tanımlamışlardır (Chan vd., 2006, s. 292). Sosyal sermaye teorisinin temellerinin bir kısmı Amerika'nın kuruluş yıllarında sosyal hayata dair aktarımda bulunan Tocqueville'ye (1836) kadar uzanmaktadır ve Amerika'nın liberal, demokratik, yerel düşünce geleneğinden almıştır (Green ve Preston, 2001, s. 253). Son zamanlarda ise sosyal sermaye kavramı, ekonomiden eğitime, sağlıktan kurumsal faaliyetlere kadar farklı disiplinlerin temelini oluşturmaktadır (Aslan, 2016, s. 182 -183). Bourdieu (1989), kavramı araçsal olarak ele almış ve bireylerin kasıtlı imkânlarla kendi yapılarını inşa ettiklerini söylemiştir (Portes ve Lveolt, 2000, s. 531). Sosyal sermaye kavramının temelinde, toplumu oluşturan bireyler arasındaki sosyal ilişkilerin üretken kaynaklara dönüşebileceği düşüncesi hakimdir (Chiu vd., 2006, s. 1875). Sosyal sermaye kavramını Hanifan (1916) toplumun geneline açık özel mülkiyet, para, menkul, gayrimenkul gibi maddi olguların dışında toplumu oluşturan kişiler arasındaki ilişkiler yönüyle ele almış ve kişilerin sosyal hayatta gelişen akrabalık, arkadaşlık, hoşgörü ve bir takım sosyal ilişkileri betimlemek için kullanmıştır. Fukuyama (2000), sosyal sermayenin kişiler arasında işbirliğini teşvik ettiğini ve toplumda güven duygusunun var olmasıyla ortaya çıktığını savunmuştur. Putnam ise; sosyal sermayenin karşılıklı fayda için koordinasyon ve işbirliğini kolaylaştırdığını öne sürmekte ve sosyal sermayeyi, "sahip olunan ilişkiler açısından elde edilen ve bu ağ aracılığıyla elde edilen, içine gömülü, mevcut ve potansiyel kaynakların toplamı" olarak tanımlamaktadır (1995, s. 2-6). Sosyal sermaye, bir toplumun sosyal etkileşimlerinin niteliğini ve niceliğini şekillendiren kurumları, ilişkileri ve kuralları ifade eder (Beauvais ve Jenson, 2002, s. 4).

Yine sosyal sermaye, belirli seviyede kurumsallaşmış karşılıklı ilişki ağına sahip olmasıyla kişiye veya topluma tahakkuk eden gerçekçi ve sanatsal kaynakların toplamı olarak ifade edilmektedir (Palloni vd., 2001, s. 1263). Sosyal sermaye kavramı üzerine farklı görüşler ileri sürülmüş ve sosyal sermaye kavramı genel olarak insanların

çıkarları elde etmesi için yapacakları işbirliklerini kolaylaştıran, kurallar ve güven gibi sosyal ağlarda yerleşik kaynaklar olarak tanımlanmıştır. Bazı araştırmacılar, sosyal sermaye ve sosyal uyum arasında bazı benzerlikler olduğunu ancak seviyelerinin farklı olduğunu öne sürmüşlerdir. Araştırmacılar, ağlardan türetilen normlara vurgu yapan sosyal sermayenin temellerinin bireyler arasında oluşturulan gruplar ve topluluklarda olduğu konusunda genel olarak hemfikirdir. Sosyal kaynaşma ise genel olarak bir millet veya devlet düzeyinde olduğu düşünülen toplumsal düzeydeki uyumu ifade eder (Chuang vd. 2013, s. 2). Sosyal sermaye, sadece bir toplumu bir arada tutan kuralların toplamı değil, onları bir arada tutan yapıdır (Beauvais ve Jenson, 2002, s. 4). Sosyal sermayenin bir boyutu olan sosyal ağlar, bir toplumu bir arada tutmakla beraber belirli türdeki ağlar, sosyal olarak uyumlu toplumları karakterize eder (Hooghe, 2011, s. 32). Sosyal sermaye, bireyler ve toplum arasındaki ilişkilerin doğasında var olan kapalı sosyal ağ bileşenleri olarak tanımlanır (Zhou ve Bankston, 1994, s. 824). Sosyal sermaye, bireylerin toplumda birlikte yaşama duygusu, bir gruba veya topluluğa ait olma duygusu, birlikte yaşayan bireyleri önemseme ve orada yaşayanların onları önemseyeceğine inanması ile yakından ilişkilidir (Letki, 2008, s. 102).

Sosyal sermaye, bireylerin sağlıklı, güvenli, güçlü ve zengin olmasına yol açarak buna mukabil daha demokratik yönetimlerin oluşmasına katkı sağlar. Yine sosyal sermaye toplumda tüm bireyler arasında ayırım yapılmaksızın eşit bir şekilde eğitim, sağlık, sosyal aktivitelere katılım, güven gibi gelişmelere katkı sağlayarak bireylerin birikmiş problemlerinin daha kolay çözmelerine, bilginin paylaşılmasına imkân sağlar. İnsanların bireysel isteklerinden arındırarak toplumsal bütünlüğü artıran sosyal sermaye, toplumdaki ahlak, sadakat ve dürüstlük gibi erdemlerin kazanılmasını yardımcı olur (Aslan, 2016, s. 184 -185).

Pozitif Psikolojik Sermaye

Pozitif psikoloji, özette bireyin içinde bulunduğu hayata kendini bağlayan, hayatında ve yaşam standartlarında daha iyi seviyelere gitmesine imkân sağlayan bir alandır. Pozitif psikoloji kişinin problemlere karşı nasıl çözüm bulacağını ve pozitif bir bakış açısı kazanmasına ilişkin bir yaklaşımdır (Demir ve Türk, 2020, s. 110). Pozitif psikoloji, birey davranışlarının olumsuz yönlerine tepki olarak ortaya çıkmıştır. Pozitif psikolojinin amacının, bireylere yanlış olan olgular üzerinde değil de, doğru olan olguların üzerinde durulması gerektiği bu sayede bireylere dayanıklılık, sağlık, refah ve daha iyi bir yaşam hazırlamaktır (Özen Kutanis ve Yıldız, 2014, s. 136).

Pozitif psikoloji yaklaşımı klasik psikoloji anlayışına bir tepki olarak doğmuştur. Pozitif psikoloji yaklaşımının tarihi her ne kadar son yirmi beş yıldan bu yana ön plana çıktığından bahsedilmiş ise de bu alana ilişkin çalışmalar çok eski tarihlere kadar uzanmaktadır. Klasik psikoloji yaklaşımının bireyin “eksik”, “olumsuz” ve “hastalıklı” yönleriyle bireyi tanımak isteğine karşın, pozitif psikoloji bireyin olumlu, yetenek ve sağlıklı vb. gibi pozitif yönlerini ele alarak bireyi tanımaya çalışmıştır (Gürsu ve Ay, 2019, s. 3). 1940’a kadar klasik psikolojinin üzerinde durduğu konular üç ana kategoride toplanmaktadır. Bu kategoriler; insan yaşantılarının daha üretken ve yeterli hale getirilmesi, insanların kendi üst düzey yeteneklerinin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesine imkân sağlanması ile akıl hastalığı veya zayıflığı bulunan bireylerin sağlığına kavuşturulması olarak kategorize edilmiştir (Ağaçbacak, 2019, s. 9). Yapılan araştırmalara bakıldığında öncelikle ruh sağlığını pozitif yönde etkileyen araştırmaların daha az olduğu, bilakis ruh sağlığını negatif yönde etkileyen araştırmaların daha fazla olduğu görülmektedir. Zamanla özellikle de son yirmi beş yıl içerisinde araştırma yapılan konuların zamanla değiştiği görülmüştür (Ağaçbacak, 2019, s. 9). Bu çalışmaların başını ise pozitif psikoloji çekmiştir. Pozitif Psikoloji ise sorundan çok sorunların çözümü üstesinden gelinmesi üzerine yoğunlaşmıştır. Seligman ve Csikszentmihalyi pozitif psikolojiyi; “pozitif öznel deneyim, pozitif kişisel özellikler ve hayat kalitesini iyileştiren aynı zamanda hayat kısır ve anlamsız geldiğinde bireyi patolojilerden koruyan pozitif kurumların bilimi” olarak açıklamaktadır (2000, s. 5). Bu kapsamda pozitif psikoloji bireyin negatif yönlerini de nazara alarak, iyiye doğru yöneltecek ahlaki değerler kazanmasına yönelik bilimsel bir girişimdir (Gürsu ve Ay, 2019, s. 3).

Pozitif psikolojik sermaye, bireyin negatif hayat koşullarında bile mücadele ederek üstesinden gelmesi için olumlu özelliklerini açığa çıkarır. Bireysel pozitif psikolojik sermaye; bireyin zorlukların üstesinden gelebilecek gerekli kudreti çabayı gösterebileceğine dair özgüven ve kabiliyet, zor koşullarda ve zamanlarda her zaman başarılı olacağına ilişkin pozitif bakış açısı ve iyimserlik, bireyin amacına ulaşma arzusu ve umudu ve bireyin zorluklar ve olumsuzluklar karşısında yaşam mücadelesinde direnç göstermesi, çapa sarf etmesi, şeklinde sahip olduğu özelliklerle ortaya koyulmakta ve bireyin psikolojik gelişimine ve bakış açısına katkı sağlayan psikolojik yapı olarak tanımlanmaktadır (Keleş, 2021a, s. 52-53).

Umut ve Ekonomik Beklentiler

İnsanların var oluşundan bugüne hayatta kalma, yaşamını sürdürme, baskıdan ve kaos ortamından kurtulma, ekonomik ve kültürel nedenlerle bir yerden başka bir yere göç etmiştir (Keleş, 2021b, s. 48). Göç olgusu birçok alanla ilgisi olmakla beraber iktisat biliminin de çalışma alanına girmektedir. Kişilerin göç etme nedenleri arasında sadece sosyal ve ekonomik koşullar değil bunların yanı sıra devletlerin siyasal, ekonomik, kültürel politikaları, ulaşım, iletişim, iş bulma gibi birçok neden bulunmaktadır. Yapılan çalışmalarda kişilerin göç için karar almalarında sadece ekonomik faktörler değil aksine ekonomik olmayan iyi ve kaliteli yaşam umudu, sosyal kaynaşma, kültürel aktiviteler ve sosyal sermaye gibi faktörlerde etki etmektedir. Bireylerin ekonomik gereklerin dışında istikbal ile ilgili birtakım umutları göç etme hususunda bilişsel karar almaya yönlendirmektedir. Bireylerin umutları farklı olmakla beraber ekonomik açıdan özgür ve zengin olma, daha iyi yaşam standartlarına sahip olma, daha kaliteli eğitim imkânları ile sanatsal ve kültürel beklentiler olarak sıralanabilir (Keleş, 2021b, s. 48).

Materyal ve Metot

Materyal

Çalışmanın ana materyalini, Erzincan Üzümlü İlçesi'ne yerleştirilen Ahıska Türkleriyle yüz yüze yapılan anketlerden elde edilen birincil veriler oluşturmaktadır. Çalışmanın ampirik analizlerinde kullanılan kesit veriler Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Etik Kurulu'nun 25/07/2022 Tarih, 07/05 Protokol Numaralı izniyle gerçekleştirilen anketlerden elde edilmiştir. Sosyal kaynaşma konulu çalışmanın anket katılımcıları, 138'i erkek ve 131'i kadın olmak üzere toplamda 269 kişiden oluşmaktadır. Çalışma Yapısal Eşitlik Modeli kullanılarak yapılmıştır ve paket program olarak LISREL 8.72 ve SPSS 21 kullanılmıştır. Çalışmanın yöntemi ve hipotezi "sosyal kaynaşma" üzerine kapsamlı bir literatür taramasından sonra oluşturulmuştur.

Metot

Yapısal eşitlik modeli

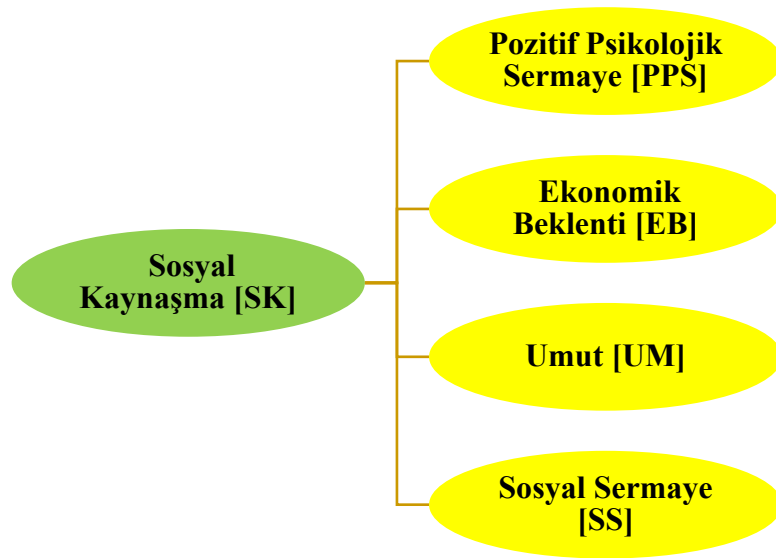
Yapısal Eşitlik Modeli (YEM): Gözlenen (açık, ölçülen) ve gözlenemeyen (gizil, ölçülemeyen) değişkenler arasındaki korelasyonel ve nedensel ilişkilerin bütünü ile birlikte olduğu modellerin test edilmesi hedeflenerek kullanılan bir istatistik yaklaşımıdır. Yöntemin ana özelliği, tamamen teorik çerçevede yapılması ve gizil değişkenler arasında bir nedensellik yapısının mevcut olduğunu kabul etmesidir (Keskin ve Keleş, 2018). Gizil değişken, YEM'de merkezi bir ölçülen tutumlar, sosyal ilişkiler veya duygular gibi karmaşık sosyal ve psikolojik fenomenleri kavramdır. Gizil değişkenler, gizli veya gözlemlenmemiş fenomenlerin ve teorik yapıların ölçüleridir. YEM literatüründe gizil değişkenler için birçok terimle karşılaşılmaktadır (örneğin faktörler, yapılar, ölçüler veya boyutlar gibi). Buna karşılık, gözlenen değişkenler, bir veri tabanında veya elektronik tabloda bulunan değişkenlerdir. Bireysel gözlemlenen değişkenler, farklı kaynaklarda öğeler, göstergeler, açık öğeler, değişkenler, anket öğeleri, ölçüler veya diğer terimler olarak adlandırılabilir. Gizil değişkenleri ölçen gözlenen maddeler toplu olarak bir ölçek, alt ölçek, araç, ölçü, anket vb. olarak isimlendirilebilir. Gözlenen değişkenler, veri dosyalarındaki ham verilerden gelir (Bowen ve Guo, 2011, s. 33).

Çalışmanın hipotetik modeli ve gizil değişkenler

Çalışma, Rusya Federasyonu'nun Kırım'ı işgali ile ülkelerinden ayrılmak zorunda kalan ve Erzincan ili Üzümlü ilçesine yerleştirilen Ahıska Türklerinin bölgeye adaptasyon ve bütünleşmesini ifade eden "kaynaşması" olayını sağlayan parametreleriyle bir model ortaya koymaktadır. Hipotetik modelde bağımlı dışsal gizil değişken yani tespit edilmek istenen Sosyal Kaynaşma'dır [SK]. Sosyal Kaynaşmayı etkileyen içsel gizil değişkenler aşağıda sıralanmıştır:

- Pozitif Psikolojik Sermaye [PPS]
- Ekonomik Beklenti [EB]
- Umut [UM]
- Sosyal Sermaye [SS]

Şekil 1'de Ahıska Türklerinin sosyal kaynaşmasını ölçmeyi amaçlayan çalışmanın hipotetik modeli verilmiştir.



Şekil 1. Sosyal Kaynaşma Hipotetik Modeli

Sosyal kaynaşma [SK]

Kentsel alanlarda ve kırsal topluluklarda sosyal kaynaşma üzerine odaklanan çalışmalarda kaynaşmanın beş temel unsur etrafında gerçekleşeceği vurgulanmaktadır (Jenson, 2010, s. 9). Bunlar sırasıyla; (i) ortak değerler ve yurttaşlık kültürü; (ii) sosyal düzen ve sosyal kontrol; (iii) sosyal dayanışma ve servet eşitsizliklerinde azalma; (iv) sosyal ağlar ve sosyal sermaye; (v) bölgesel aidiyet ve kimliktir. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslar üstü düzeylerde sosyal kaynaşma bu unsurlar etrafında gerçekleşir.

Sosyal kaynaşmayı ölçmeyi amaçlayan bu çalışmada tüm ölçeklerde katılımcılara sorulan anket sorularının hepsi 5'li likert ölçeğinde "Kesinlikle Katılmıyorum = 1", "Katılmıyorum = 2", "Orta Derece Katılıyorum = 3", "Katılıyorum = 4", "Kesinlikle Katılıyorum = 5" şeklinde puanlanmıştır. Sosyal kaynaşmayı ölçmek için anket katılımcılarına aşağıdaki on soru sorulmuştur:

X1 Buradaki (Üzümlü) komşularımı evlerinde ziyaret ederim.

X2 Buradaki (Üzümlü) diğer insanlarla kurduğum dostluklar ve birliktelikler benim için çok şey ifade ediyor.

X3 Bir konuda tavsiyeye ihtiyacım olursa mahallemdeki birine gidebilirim.

X4 Komşularımın acil bir durumda yardım edeceğine inanıyorum.

X5 Bir şeyler ödünç alırım ve komşularıyla iyi ilişkiler içindeyim.

X6 Kendimi buraya ait hissediyorum.

X7 Bir ömür burada yaşamak istiyorum.

X8 Burada rahat bir yaşamım var.

X9 Burada kendimi değerli hissediyorum.

X10 Burayı seviyorum.

Pozitif psikolojik sermaye [PPS]

Başta ekonomi ve sosyoloji üzerine çeşitli çalışmalarda "psikolojik sermaye" teriminden bahsedilmiş olsa da pozitif psikoloji yeni ve farklı bir kavram olarak durmaktadır (Luthans vd., 2004, s. 46). Pozitif psikoloji yanlış ve işlevsiz olan durumlar yerine, bireyler için doğru ve iyi olan durumlarla ilgilenmektedir. Bireylerin geleceklerini inşa ederken kendileri için iyi ve doğru olduğuna karar verdikleri davranışları tercih ederler (Seligman, 2002). Psikolojik sermaye, spesifik olarak, güven, umut, iyimserlik ve dayanıklılık gibi dört ögeye atıfta bulunur (Stajkovic ve Luthans, 2003). Ölçek soruları bu meyanda hazırlanmıştır. Sosyal kaynaşmayı ölçmek için katılımcılara pozitif psikolojik sermaye ile ilgili sorular diğer ölçeklerde olduğu gibi 5'li likert yapısıdır ve yedi soru sorulmuştur. Sorular aşağıda verilmiştir:

Y39 Yaptığım şeylere karşı ilgili ve kendini adayan birisiyim.

Y40 Pek çok şeyi eğlenceli buluyorum.

Y41 Hayat güzeldir.

Y42 Dünyanın iyi bir yer olduğunu düşünmüyorum.

Y43 Hayatımdaki her şeyden oldukça memnunum.

Y44 Çok mutluyum.

Y45 Çevremdeki güzellikleri fark ederim.

Ekonomik beklentiler [EB]

Umut ve geleceğe yönelik ekonomik beklentiler, sosyal ve politik kargaşa ile ekonomik kriz zamanlarında göçmen bireylerin yerel halkla sosyal kaynaşmasında yardımcı olabilmektedir. Bu iddia hem farklı bölgelerde (kırsal ve kentsel) hem de farklı gruplar açısından (yerleşik ve marjinal veya dışlanmış) ve farklı tarihsel dönemler için doğrulanabilir. Statik neo-klasik model, göçmen emekçilerin emek piyasasına katılımıyla piyasa entegrasyonunun ekonomik refahı artırdığını savunur (Berry ve Soligo, 1969, s. 780-782; Borjas, 1995, s. 5-7). Çünkü emek, üretkenliğinin ve değerinin yüksek olduğu yere hareket edecektir ve işçilerin elde edebileceği gelirden en yüksek noktada gerçekleşecektir. Bu, daha az üretken işlerden daha üretken işlere hareketliliği varsayar. Bu süreç, marjinal üretkenlik ve dolayısıyla aynı iş için ücretler entegrasyon alanı boyunca eşitlenene kadar devam edecektir. Sonuç olarak göç, ülkeler arasında üretim faktörü fiyat yakınsamasının işlevselliğine neden olabilmektedir (Münz vd., 2006, s. 16). Göç; güvencesiz veya sabit yaşam koşullarıyla yaşamlarını karakterize eden birçok istekli göçmen için sembolik ve maddi düzeyde potansiyel ve umut çağrıştırmaya devam etmektedir (Kleist, 2016, s. 16). Göç, bireylerin, diğer sosyal yükümlülükleri sürdürmek veya yerine getirmek için bir çare olabilmektedir. Göç aynı zamanda, sosyal ve ekonomik beklentilerin yerine getirilmesiyle yakından ilişkilidir ve dolayısıyla göç bir yetişkin erkek ya da kadın için hayata devam etme arzusunun ifadesi de olabilmektedir (Cole, 2014, s. 227; Vigh, 2009, s. 93). Aslında göçmenler büyük ekonomik çıkarlar peşinde değildir. Göçün ekonomik nedenleri içerisinde, daha iyi yaşam şartları, bireyin kendisinin ve ailesinin

ihtiyaçlarını karşılayabilmesi, iş imkânları ve kimseye muhtaç olmadan geçinebilme isteği vardır. Sosyal kaynaşmada ekonomik beklentileri oluşturan sorular aşağıda verilmiştir:

Y11 Ekonomik durumum burada daha iyiye gidiyor.

Y12 İş imkânları burada daha iyidir.

Y17 Burada geçim daha kolaydır.

Y18 Burada refah seviyesi yüksektir.

Y19 Buranın bana ve aileme ekonomik ve sosyal katkısı daha fazla olacaktır.

Y20 Buranın iş imkânlarından faydalanmak istiyorum.

Y21 Burada yaşam koşulları iyidir.

Umut [UM]

Umut, hayal gücü kapasitesine, zaman ve zamansal ilerleme duygusuna, daha iyi bir geleceğe veya bir şeylerin değişebileceği olasılığına inanma arzusuna ve bir dereceye kadar belirsizliğe dayanan karmaşık, çok katmanlı bir kavramdır (Pine, 2014, s. 96). Umut da her zaman karşıtı olan umutsuzluk tarafından yansıtılır veya gölgelenir. Gelecek için umutluyuz, ancak bunun istediğimiz şekilde gerçekleşeceğini veya gerçekleşmeyeceğini kesin olarak bilemeyiz. Geçmiş, bireylerin yaşadıkları tecrübe ve dersleri içerir ve “keşke ve iyi ki” ile ifade edilen pişmanlık ve memnuniyetle tekrarı mümkün olmayan hatıralarla doludur. Gelecek, hem “iyi” hem de “kötü” geçmişteki anılarla hayal edilir (Hann, 2002, s. 95-97).

Gelecek adına büyük umutla dolu göçmenler, genellikle hem göç ettikleri ülkede ve hem de kendi yurtlarında insani olarak çok değer verilmeyen ve aynı zamanda emeğine de düşük değer verilen koşullarda ve sosyoekonomik bağlamlarda çalışmak durumundadır (Pine, 2014, s. 98). Bir anlamda göç, işin ahlaki ya da toplumsal değerini bir kenara iter; katlanılan tüm sıkıntılar ve harcanan emek, uzun vadeli “gelecekte” daha büyük bir iyilik (refah) için kısa vadeli “şimdiki zamanda” katlanılması gereken bir şey haline gelir. Yakın gelecek, “mazi tarafından yeniden iskân edilir”ken, daha uzak gelecek, bazı olası ütopyalara ilişkin bir umut, hayal veya düş yeridir. Ölçek soruları bu meyanda hazırlanmıştır. Sosyal kaynaşmayı ölçmek için katılımcılara “umut” ile ilgili sorular diğer ölçeklerde olduğu gibi 5’li likert yapıdadır ve yedi soru sorulmuştur. Sorular aşağıda verilmiştir:

Y15 Genel olarak, buranın çocukları büyütme için iyi bir yer olduğunu düşünüyorum.

Y28 Burada yaşantımdan memnun olacağımı umut ediyorum.

Y29 Burada yaşantım zamanla olumlu yönde değişecektir.

Y30 Burada gelecek kaygısı duymayacağım.

Y38 Geleceğim hakkında çok iyimserim.

Sosyal sermaye [SS]

Sosyal ağlar ve güven sosyal sermayeyi ifade eden ve odağında yer alan iki faktör (Coleman, 1988, s. 102) olarak yer almaktadır. Putnam, sosyal sermayeyi bireylerin ortak çıkarlarını sürdürmek için birlikte daha etkili bir şekilde hareket etmelerini sağlayan ağlar, normlar ve güvenin özellikleri olarak tanımlar (Putnam, 1995, s. 664). Coleman ve Putnam sosyal sermayeyi ortak kavramlar çerçevesinde açıklamışlardır (Jackman ve Miller, 1998, s. 49). Fukuyama ise sosyal sermayeyi bir toplumda veya onun belirli bir toplulukta güvenin yaygınlığından kaynaklanan bir yetenek olarak tanımlamaktadır. Sosyal sermaye; toplumun yapı taşı olan en küçük ve en temel sosyal grup ailede, tüm grupların en büyüğü olan ulusta ve aradaki diğer tüm gruplarda somutlaştırılabilir (Fukuyama, 1995, s. 26). Bu ortak kavramlardan hareketle sosyal sermaye; geniş gönüllü ağlarının ortaya çıktığı

bir güven ve hoşgörü kültürü olarak yorumlanmaktadır (Inglehart, 2020, s. 188). Anket katılımcılarına 5'li likert puanlı 25 soru sorulmuştur. Sosyal sermaye ölçeği soruları aşağıda verilmiştir:

Y46 Siyasete ilgi duymaktayım.

Y47 Seçimlerde oy kullanırım.

Y48 Bir siyasi partide aktif görev almak isterim.

Y49 Etrafınızda gördüğünüz bir problem hakkında insanlarla görüşürüm.

Y50 Burada halka karşı güçlü bir bağlılık duygusu hissediyorum.

Y51 Buradaki insanlara karşı bir sadakat duyuyorum.

Y52 Buradaki insanlarla pek çok ortak yönümüz vardır.

Y53 Üzümlü'nün insanına itimat edilir.

Y54 Alışverişlerimi genelde Üzümlü esnafından yaparım.

Y55 Üzümlü halkı verdiği sözü yerine getirir.

Y56 Üzümlü halkı kimsenin hakkını yemez.

Y57 Üzümlü'de antlaşmalar adilce olur.

Y58 Üzümlü halkı bana karşı dürüştür.

Y59 Üzümlü halkına karşı güçlü bir bağlılık duygusu hissediyorum.

Y60 Komşularla olan ilişkim gündelik hayatımın bir parçasıdır

Y61 Burada kendimi güvende hissediyorum.

Y62 Buradaki arkadaşlarım güvenilir kişilerdir.

Y63 Buranın halkı insanlar gerçekten dürüst ve güvenilirdir.

Y64 Devlete güvenirim.

Y65 Türkiye'deki eğitim sistemine güvenirim.

Y66 Güvenlik kuvvetlerine güvenirim.

Y67 Hükümete güvenirim.

Y68 Belediyeye güvenirim.

Y69 İnsanların çoğu dürüştür.

Y70 İnsanların çoğu güvenilirdir.

Örnek Hacminin Belirlenmesi

Araştırma bölgesi Erzincan İli Üzümlü İlçesidir. Ahıska Türkleri Rusya'nın Kırım'ı işgaliyle bu ilçeye peyderpey yerleştirilmişlerdir. Erzincan Valiliği'nin internet sitesinde Ahıska Türklerinden 528 aile ve toplamda 3213 kişi Üzümlü İlçesinde iskân edilmiştir (Anonim, 2022). Örneklem evrenini Erzincan'ın Üzümlü İlçesine yerleştirilen Ahıska Türkleri oluşturmaktadır. Örneklem sayısının belirlenmesinde %95 güven sınırları ve %5 hata payı sınırları kabul edilmiştir. Evreni oluşturan bireylerin homojen olduğu kabul edilmiş ve tesadüfi örnekleme yöntemi tercih edilmiştir.

Tesadüfi Örnekleme Yöntemine göre örneklem büyüklüğü aşağıdaki formül (1) ile belirlenmiştir (Keskin ve Keleş, 2018).

$$n = \frac{N.P.Q.Z^2}{(N-1).d^2 + P.Q.Z^2} \quad (1)$$

$n = \frac{(3213).(0.75).(0.25).(1.96)^2}{(3212).0.05^2 + (0.75).(0.25).(1.96)^2} = 264$ olarak hesaplanmış, muhtemel hata payları dikkate alınarak örnek büyüklüğü 269 olarak belirlenmiştir.

Formülünde n= Örnek hacmi, N= Örnekleme çerçevesine ait toplam birey sayısı, P = Sosyal kaynaşmaya istekli birey oranı, Q = Sosyal kaynaşmaya gönülsüz birey oranı. (1-P), Z = % (1-α) Z test değeri, α = önem düzey, d = hata (tolerans) payıdır. Z Güven katsayısı (%95'lık güven katsayısı, 1,96 alınmıştır). Sosyal kaynaşmaya istekli birey sayısının çok fazla olacağı düşünülerek araştırma evreninin %75'i bu kategoride değerlendirilmiştir.

Bulgular

Demografik ve Sosyoekonomik Bulgular

Ahıska Türkleri özelinde sosyal kaynaşma ile pozitif psikolojik sermaye, ekonomik beklenti, umut ve sosyal sermaye arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışma 269 anket katılımcısıyla yapılan anketlerden elde edilen kesit verileri gerçekleştirilmiştir. Tablo 1'de Üzümlü İlçesi'nde iskân edilen Ahıska Türkleri ile yapılan ankete katılanlara ait demografik ve sosyoekonomik özellikler aktarılmıştır.

Tablo 1

Ankete Katılan Ahıska Türklerinin Demografik Ve Sosyoekonomik Yapısı

Yaş	n (Frekans)	Oran %
20-29	65	24,2
30-39	88	32,7
40-49	56	20,8
50-59	34	12,6
60 ve üzeri	26	9,7
Toplam	269	100
Cinsiyet		
Kadın	131	48,7
Erkek	138	51,3
Toplam	269	100
Eğitim		
İlkokul	36	13,4
Ortaokul	93	34,6
Lise	84	31,2
Ön lisans	24	8,9
Üniversite	25	9,3
Yüksek lisans	7	2,6
Toplam	269	100,0
Hane Geliri		
Asgari ücretten az	78	29,0
Asgari ücret	97	36,1
6000 TL- 9000TL	60	22,3
9001 TL- 12000 TL	26	9,7
12000 üzeri	8	3,0
Toplam	269	100,0
Medeni durum		
Bekar	66	24,5
Evli	203	75,5
Toplam	269	100,0
Çocuk sayısı		
Çocuk yok	47	17,5
Tek çocuk	39	14,5
2 çocuk	58	21,6
3 çocuk	68	25,3
4 ve üstü	57	21,2
Toplam	269	100,0

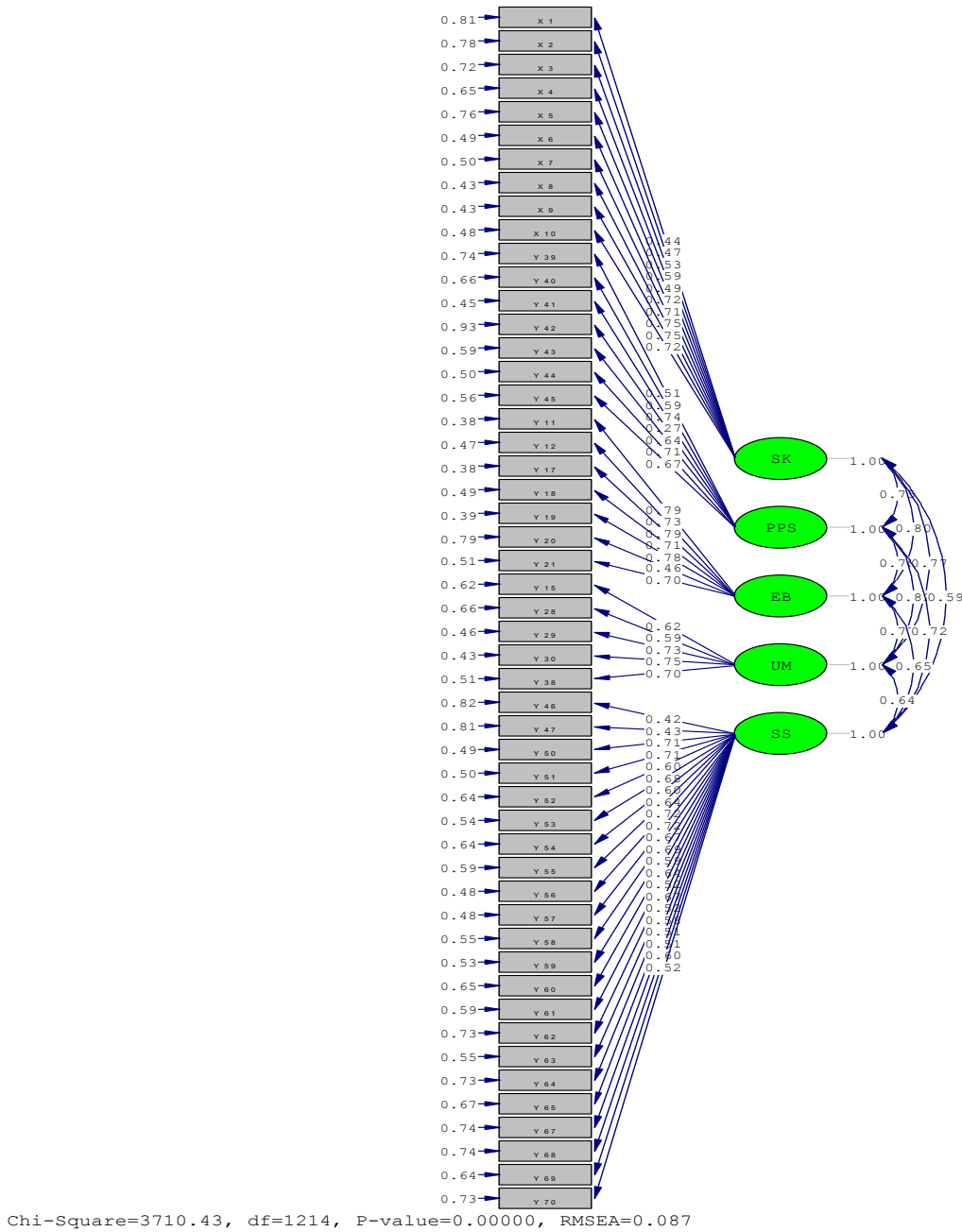
Yapısal Eşitlik Modeli Analiz Bulguları

Çoklu regresyon, lojistik regresyon ve varyans analizi gibi birinci nesil çok değişkenli veri analizi teknikleri, ilgilenilen değişkenler arasındaki varsayımsal ilişkileri deneysel olarak test etmek için araştırmacılar tarafından kullanılan temel istatistiksel yöntemler grubuna aittir (Hair Jr vd., 2021, s. 3). Çeşitli bilimsel disiplinlerdeki çok sayıda araştırmacı, bugün dünyayı görme ve anlayabilmemizi önemli ölçüde şekillendiren bulgular üretmek için bu yöntemleri uygulamıştır. Bu tekniklerin ortak olarak üç önemli sınırlaması vardır: (1) basit bir model yapısının varsayımı, (2) tüm değişkenlerin gözlemlenebilir olarak kabul edilmesini gerektirmesi ve (3) tüm değişkenlerin hatasız olarak ölçüldüğü varsayımı (Haenlein ve Kaplan 2004, s. 284). İlişkilerin tahmininde YEM, gözlenen değişkenlerdeki ölçüm hatasını hesaba katar. Sonuç olarak yöntem, ilgilenilen teorik kavramların daha kesin bir ölçümünü elde eder (Cole ve Preacher, 2014, s. 301).

Doğrulayıcı faktör analizleri – DFA

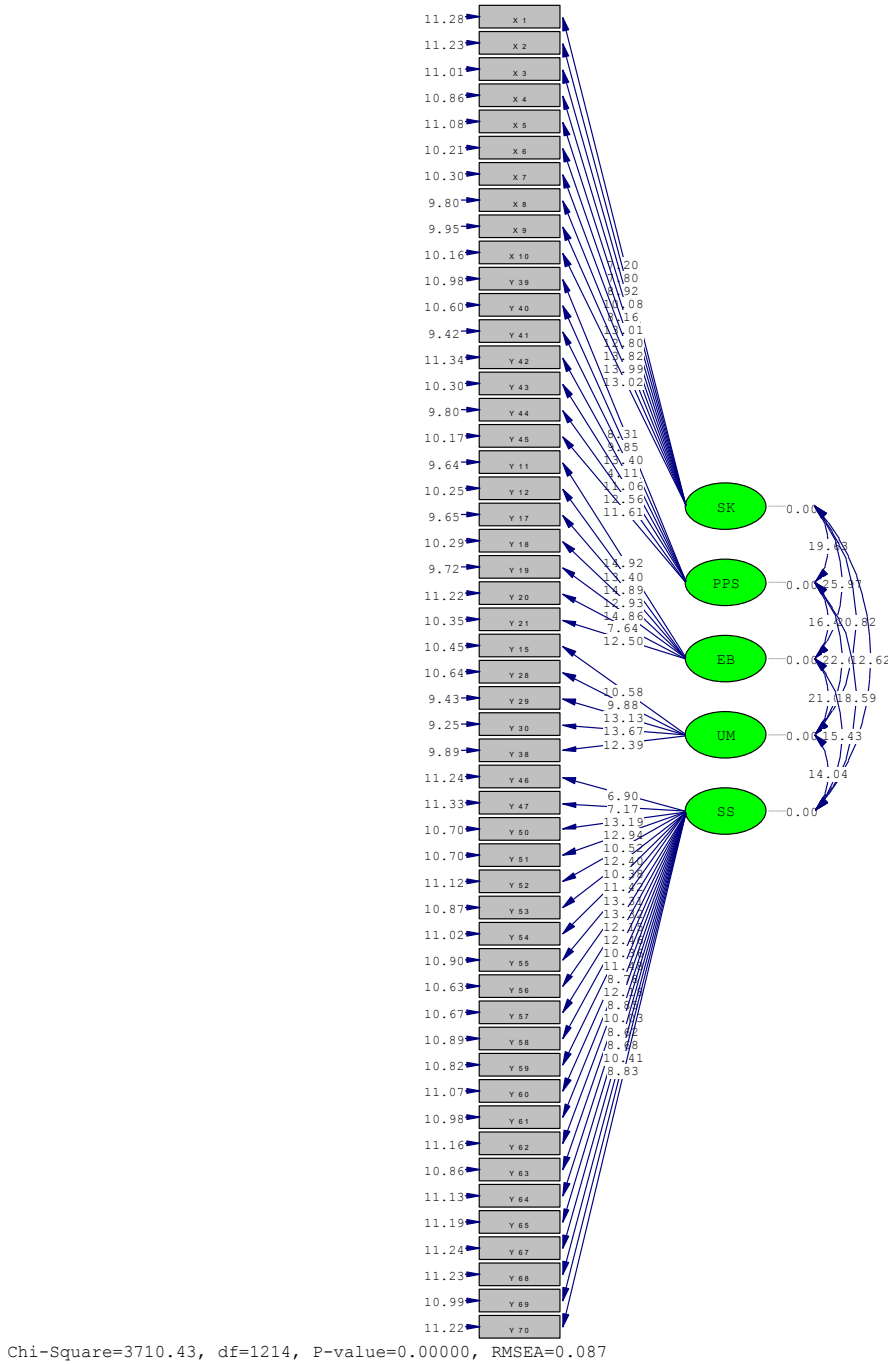
Genel anlamda, faktör analizi, doğrudan ölçülebilen çeşitli gözlemlenebilir göstergeler kullanarak varsayımsal yapıların matematik dilinde ifade edilmesine yönelik bir yaklaşımdır. Doğrulayıcı faktör analizi (DFA), bir faktör yapısını keşfetmekle değil, belirli bir faktör yapısının varlığını doğrulamakla ilgilenir. Bu nedenle, doğrulayıcı faktör analizinde (1) önce teori gelir, (b) ondan sonra model türetilir ve son olarak (c) model, YEM tipi bir yaklaşım kullanılarak gözlemlenen verilerle tutarlılık açısından test edilir (Raykov ve Marcoulides, 2012, s. 94-95).

Şekil 2’de Ahıska Türklerinin sosyal kaynaşması ve sosyal kaynaşma üzerinde etkili olan değişkenlerin korelasyonel ilişkisini gösteren doğrulayıcı faktör analizi verilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi modelinde gizil değişkenler sırasıyla; Sosyal Kaynaşma (SK), Pozitif Psikolojik Sermaye (PPS), Ekonomik Beklentiler (PPS), Umut (UM) Ve Sosyal Sermaye (SS)’den oluşmaktadır. Yine modelde gözlene değişkenlerin gizil değişkeni tek başına açıklama potansiyelini gösteren standardize edilmiş faktör yük değerleri yer almaktadır.



Şekil 2. Sosyal Kaynaşma Doğrulayıcı Faktör Analiz Sonuç Modeli

Şekil 3’de sosyal kaynaşma doğrulayıcı faktör analizi t değerleri verilmiştir. “t değerleri” gizil değişkenler arasındaki ilişkilerin ve gözlenen değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını göstermektedir.



Şekil 3. Sosyal Kaynaşma Doğrulayıcı Faktör Analizi t Değerleri

Modelde yer alan gözlenen değişkenlerin tamamının standardize edilmiş faktör yük değerleri pozitiftir. Yine t değerleri +1,96’den büyük olarak bulunmuş ve %95 güven sınırları içerisinde yer aldığı tespit edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi modelinde X^2/df değeri (3710,43/1214) 3,05 olarak hesap edilmiştir. RMSEA değeri 0,087’dir.

Diğer istatistiksel analizlerden farklı olarak, YEM için girdi verileri; genellikle gözlemlenen değişkenlerin bir kovaryans matrisi veya gözlemlenen değişkenlerin bir korelasyon matrisi artı değişkenlerin ortalamaları ve standart sapmalarıdır. YEM sonuçlarının kalitesi, test edilen YEM modelinin analiz edilen matrisi ne kadar iyi yeniden üretebildiğine göre ölçülür. Bir YEM modeli, modelde yer alan gözlenen ve gizil değişkenler arasında bir dizi ilişkiyi ifade eder (Dattalo, 2008, s. 28-29). Tablo 2’de sosyal kaynaşma çalışmasının gizil değişkenleri arasındaki korelasyon matrisi verilmiştir.

Tablo 2
Sosyal Kaynaşma Korelasyon Matrisi

	SK	PPS	EB	UM	SS
SK	1.00				
PPS	0.75 (0.04) 19.59	1.00			
EB	0.80 (0.03) 25.92	0.70 (0.04) 16.45	1.00		
UM	0.77 (0.04) 20.78	0.82 (0.04) 22.62	0.77 (0.04) 21.04	1.00	
SS	0.59 (0.05) 12.60	0.72 (0.04) 18.55	0.65 (0.04) 15.41	0.64 (0.05) 14.01	1.00

Model içerisinde yer alan gizil değişkenler arasında pozitif yönde ve anlamlı bir korelasyonun olduğu görülmektedir.

Doğrulayıcı faktör analizi sonucu elde edilen gözlenen değişkenlere ait standardize edilmiş faktör yük değerleri ve SPSS21 istatistik paket programıyla elde edilen verilerin ortalaması, standart sapması ve Cronbach’s Alpha katsayısı Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3
Gözlenen Değişkenlere Ait Ölçüm ve İstatistik Değerleri

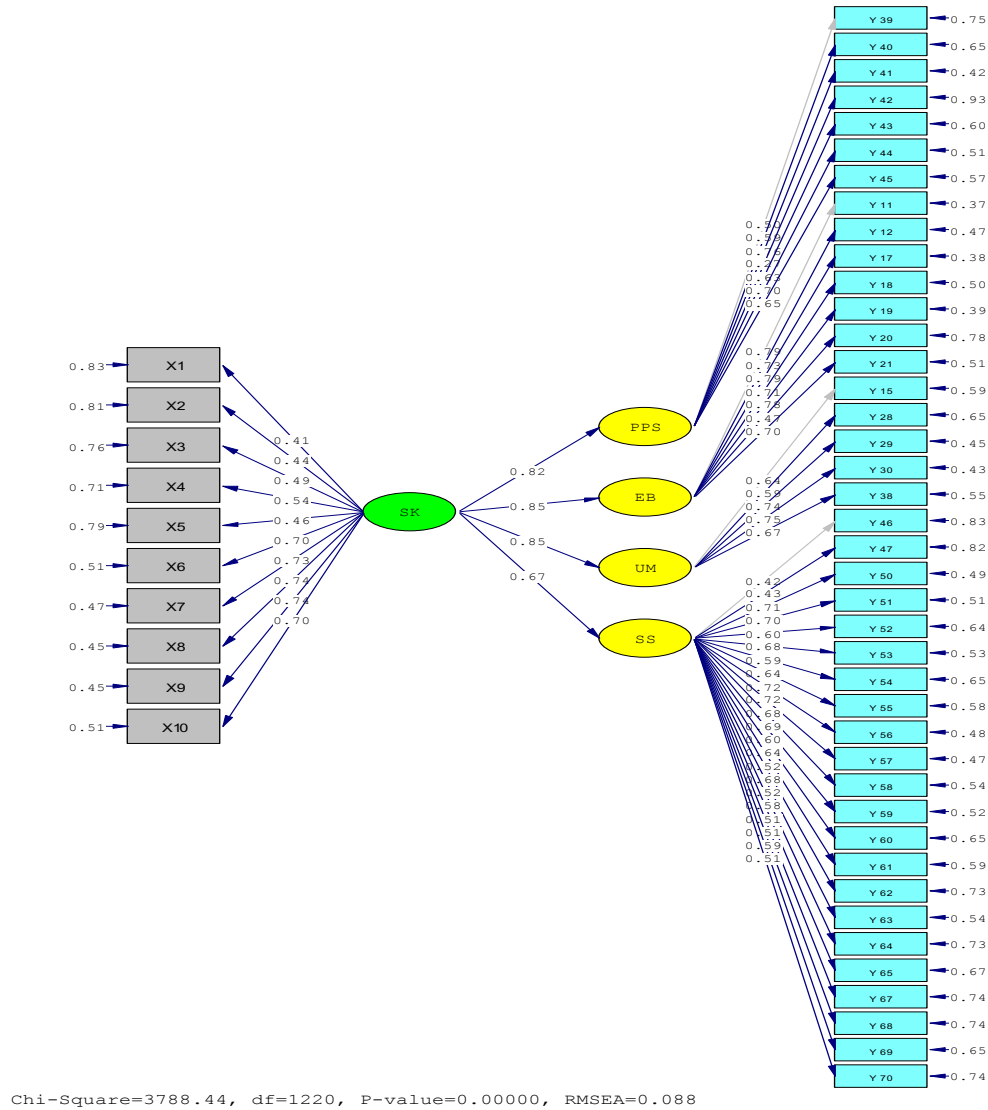
Gözlenen Değişkenler	Ortalama	Standart Sapma	t değeri	Standardize edilmiş faktör değerleri	Cronbach's Alpha Değeri
Sosyal Kaynaşma [SK]					
X1	3,0000	1,09122	7,20	0,44	0,970
X2	3,4598	1,13080	7,80	0,47	0,970
X3	3,7529	1,08157	8,92	0,53	0,970
X4	3,9943	1,04520	10,08	0,59	0,969
X5	3,9368	0,99799	8,16	0,49	0,970
X6	3,4138	0,95023	13,01	0,72	0,969
X7	3,1609	1,14673	12,80	0,71	0,969
X8	3,2701	1,15879	13,82	0,75	0,969
X9	3,3333	1,10351	13,99	0,75	0,969
X10	3,5862	1,10753	13,02	0,72	0,969
Pozitif Psikolojik Sermaye [PPS]					
Y39	3,5920	1,11228	8,31	0,51	0,970
Y40	3,0517	0,95728	9,85	0,59	0,969
Y41	3,3678	1,13906	13,40	0,74	0,969
Y42	3,0632	1,11299	4,11	0,27	0,971
Y43	2,9425	1,10025	11,06	0,64	0,969
Y44	3,2069	1,02159	12,56	0,71	0,969
Y45	3,1839	1,17320	11,61	0,67	0,969
Ekonomik Beklenti [EB]					
Y11	3,0517	1,14431	14,92	0,79	0,969
Y12	2,8563	1,28892	13,40	0,73	0,969
Y17	2,9138	1,04717	14,89	0,79	0,969
Y18	3,0287	1,05034	12,93	0,71	0,969
Y19	3,1782	1,08983	14,86	0,78	0,969
Y20	3,9713	1,16514	7,64	0,46	0,970
Y21	3,0862	1,05816	12,50	0,70	0,969
Umut [UM]					
Y15	3,3391	1,15552	10,58	0,62	0,969
Y28	3,1667	1,13832	9,88	0,59	0,970
Y29	3,3218	1,12249	13,13	0,73	0,969
Y30	2,9828	1,17525	13,67	0,75	0,969
Y38	3,1609	1,16672	12,39	0,70	0,969
Sosyal Sermaye [SS]					
Y46	2,7356	1,37239	6,90	0,42	0,970
Y47	3,8908	1,25142	7,17	0,43	0,970
Y50	3,0805	1,09880	13,19	0,71	0,969
Y51	3,1494	1,14325	12,94	0,71	0,969
Y52	2,8793	1,10298	10,52	0,60	0,969
Y53	2,8161	1,17320	12,40	0,68	0,969
Y54	3,2069	1,21301	10,38	0,60	0,970
Y55	2,5805	1,13375	11,42	0,64	0,970
Y56	2,6149	1,17094	13,31	0,72	0,969
Y57	2,5690	1,14970	13,33	0,72	0,969
Y58	2,7701	1,17980	12,45	0,67	0,969
Y59	2,8333	1,19287	12,46	0,69	0,969
Y60	3,4713	1,10007	10,36	0,59	0,969
Y61	3,7644	1,14634	11,48	0,64	0,969
Y62	3,6782	1,12763	8,78	0,52	0,969
Y63	3,0862	1,34230	12,19	0,67	0,969
Y64	3,9138	1,22523	8,85	0,52	0,969
Y65	3,7529	1,30887	10,28	0,58	0,969
Y67	3,9425	1,27996	8,62	0,51	0,969
Y68	3,6092	1,38828	8,68	0,51	0,969
Y69	2,5000	1,22946	10,41	0,60	0,970
Y70	2,2989	1,30464	8,83	0,52	0,970

Chi-Square=3710,42 df=1214 p-value=0,00000 RMSEA= 0,087

Modelin kapsadığı gözlenen değişkenlerin hepsinin Cronbach's Alpha değerleri 0,900 üzerinde çıktığı için yüksek düzeyde güvenilir olduğu bulunmuştur. Yine t değerleri +1,96'dan yüksek olarak bulunmuştur ve %95 güven sınırları içinde yer almaktadır.

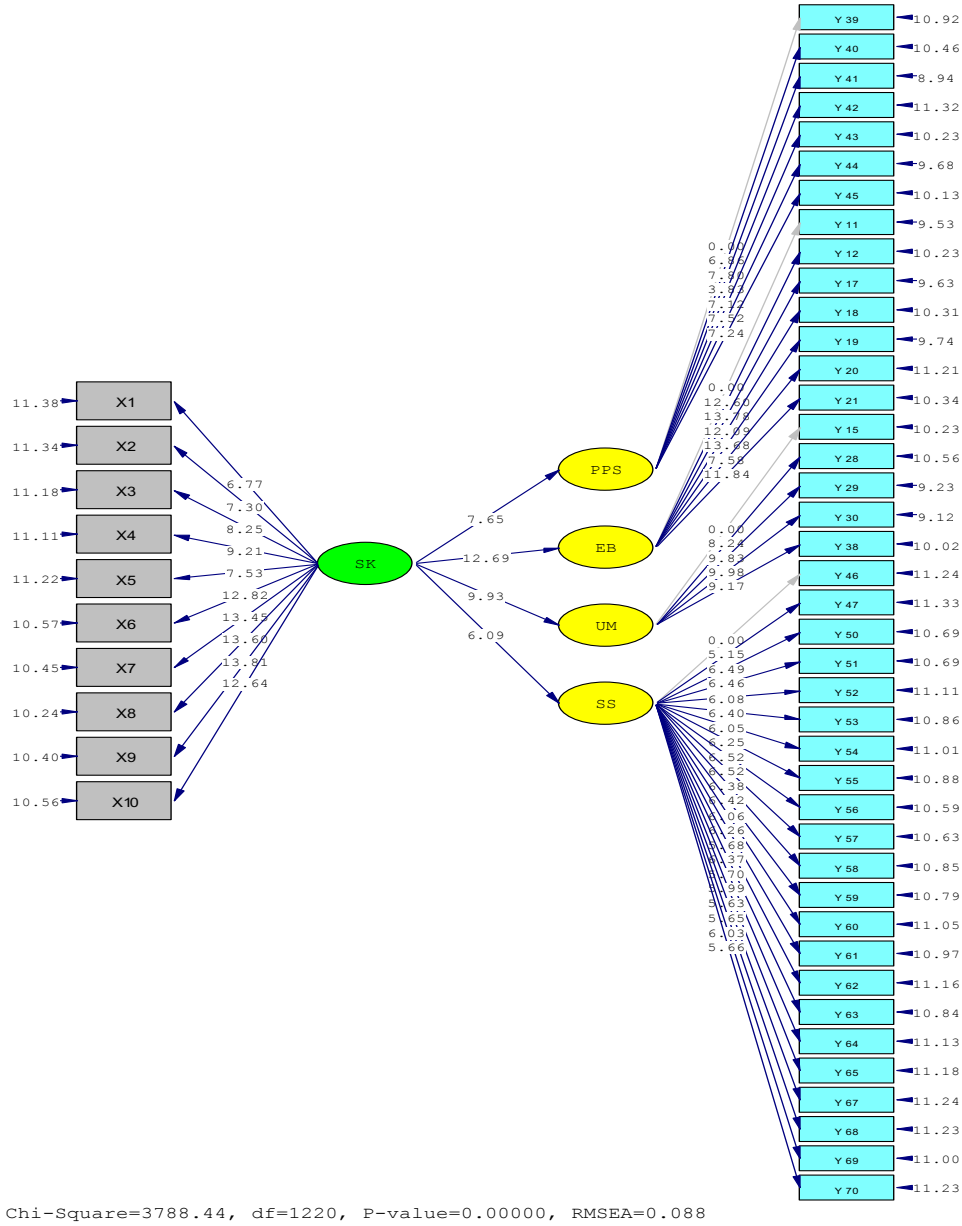
Yapısal model (açıklayıcı faktör analizi) – AFA

Açıklayıcı faktör analizinde (AFA) birden fazla faktör veya gizil değişken bir faktörü veya gizil değişkeni açıklamak için kullanılır (Bowen ve Guo, 2011, s. 97-99). Açıklayıcı faktör analizi (AFA), gözlenen ve gizli değişkenler arasındaki bağlantıların bilinmediği veya belirsiz olduğu durumlar için tasarlanmıştır. Açıklayıcı faktör analizi (AFA) gizli değişkenler arasındaki açıklayıcı ve nedensel ilişkileri açıklamaya çalışır (Raykov ve Marcoulides, 2006, 134-136). AFA böylece gizli (latent) değişkenlerin arasında var olan ilişkilerin test edildiği bir analiz metodudur (Wetson ve Gore Jr, 2006). AFA gizli ve gözlenen değişkenleri toplu halde bir model içerisinde ele alır ve gizli değişkenler arasındaki ilişkiyi gösteren regresyon değerleri gözlenen değişkenlerce belirlenir. Bütünleşik bir model olarak AFA; içsel ve dışsal değişken içermesiyle kanonik korelasyonu yönünü ve değişkenler arasında nedensel ilişkileri tasnif etmesi regresyon analizi yönünü kapsar (Tabachnick ve Fidell, 2007; Kahn, 2006). Bu çalışmanın temel sorunsalı olan “sosyal kaynaşma” 10 gözlenen değişkenle (anket sorusuyla) ölçülmeye çalışılmıştır. Şekil 4'te sosyal kaynaşma yapısal modeli yani AFA sonuçları verilmiştir.



Şekil 4. Sosyal kaynaşma AFA modeli

Şekil 5'te Sosyal kaynaşma yapısal modeli (AFA) t değerleri yer almaktadır. Gizil ve gözlenen bütün değişkenlerin " t " değerleri ± 1.96 'dan büyük olduğu için %5 önem seviyesinde istatistikî olarak önemli bulunmuştur.



Şekil 5. Sosyal Kaynaşma AFA Modeli t Değerleri

Açıklayıcı faktör analizi (AFA) analizleri (Şekil 4 ve Şekil 5) "sosyal kaynaşma" dışsal gizil değişkeni ile pozitif psikolojik sermaye, ekonomik beklenti, umut ve sosyal sermaye içsel gizil değişkenleri (faktörleri) arasında çok yüksek düzeyde ve pozitif yönlü ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

"Sosyal Kaynaşma (SK)" dışsal gizil değişkeni "Pozitif Psikolojik Sermaye (PPS)" içsel gizil değişkenini çok yüksek oranda pozitif yönlü ($\gamma = 0.82$; $t = 7.65$) etkilemektedir. Burada ($\gamma = \text{gama}$), içsel gizil değişkenlere ait gözlenen değişkenlerce belirlenmiş vektörün katsayısıdır (regresyon değeri). AFA ve DFA ölçümlerinde yer alan (t) değeri ise değişkenin hipotezdeki değerden anlamlı bir biçimde farklı olup olmadığını test eder. Eğer (t) değeri ± 1.96 'dan büyük ise istatistiksel olarak değişken anlamlı olarak kabul edilir. "Pozitif Psikolojik Sermaye" içsel gizil değişkeninin en önemli gözlenen değişkeni "Y4-Hayat güzeldir ($\lambda = 0.76$; $t = 7.80$)" ve

“Y44-Çok mutluyum ($\lambda = 0.70$; $t = 7.52$)” olarak hesaplanmıştır. Burada (λ =Yunanca harf lambda) gözlenen değişkene ait standardize edilmiş faktör yük değerini göstermektedir. Faktörler arasında bir korelasyonun varlığı kabul edilirken, gözlenen değişkenlerin ve artıkların birbiriyle ilişkisinin olmadığı ve normal dağılıma sahip olduğu kabul edilmektedir. Bu dağılım varsayımlarının tipik olarak çoklu regresyon modelinde (genel lineer model) yapılanlarla benzerliği, özellikle hata teriminin normallığı, sıfır ortalamaya sahip olduğu ve hata terimiyle gözlenen değişkenlerin ilişkisiz olduğu kabul edilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2001; Raykov ve Marcoulides, 2012, s. 15).

“Sosyal Kaynaşma (SK)” dışsal gizil değişkeni “Ekonomik Beklenti (EB)” içsel gizil değişkenini çok yüksek oranda pozitif yönlü ($\gamma = 0.85$; $t = 12.69$) etkilemektedir. “Ekonomik Beklenti” içsel gizil değişkeninin en önemli gözlenen değişkeni “Y17-Burada geçim daha kolaydır ($\lambda = 0.79$; $t = 13.78$)” ve “Y19-Buranın bana ve aileme ekonomik ve sosyal katkısı daha fazla olacaktır. ($\lambda = 0.78$; $t = 13.68$)” olarak hesaplanmıştır.

“Sosyal Kaynaşma (SK)” dışsal gizil değişkeni “Umut (UM)” içsel gizil değişkenini çok yüksek oranda pozitif yönlü ($\gamma = 0.85$; $t = 9.93$) etkilemektedir. “Umut” içsel gizil değişkeninin en önemli gözlenen değişkeni “Y30-Burada gelecek kaygısı duymayacağım. ($\lambda = 0.75$; $t = 9.98$)” ve “Y29- Burada yaşantım zamanla olumlu yönde değişecektir. ($\lambda = 0.74$; $t = 9.83$)” olarak hesaplanmıştır.

“Sosyal Kaynaşma (SK)” dışsal gizil değişkeni “Sosyal Sermaye (SS)” içsel gizil değişkenini çok yüksek oranda pozitif yönlü ($\gamma = 0.67$; $t = 6.09$) etkilemektedir. “Sosyal Sermaye” içsel gizil değişkeninin en önemli gözlenen değişkeni “Y50-Burada halka karşı güçlü bir bağlılık duygusu hissediyorum. ($\lambda = 0.71$; $t = 6.49$)” ve “Y51-Buradaki insanlara karşı bir sadakat duyuyorum. ($\lambda = 0.70$; $t = 6.46$)” olarak hesaplanmıştır.

“Sosyal Kaynaşma (SK)” dışsal gizil değişkeninin en önemli gözlenen değişkenleri sırasıyla; “X9-Burada kendimi değerli hissediyorum ($\lambda = 0.70$; $t = 6.46$)”, “X8-Burada rahat bir yaşamım var ($\lambda = 0.70$; $t = 6.46$)” ve “X7-Bir ömür burada yaşamak istiyorum ($\lambda = 0.70$; $t = 6.46$)” olarak bulunmuştur.

Modelin uyum indeksleri referans değerlere ne kadar yakınsa model ile modeli ölçmek için kullanılan veriler arasında o derece iyi uyum söz konusudur (Kline, 2015, s. 195). Teorik modelde yer alan değişkenler arasında ilişkilerin modeli ölçmek için kullanılan veri setince ne ölçüde desteklenip desteklenmediği uyum indeksleri tarafından ortaya konulmaktadır. Bu indeks değerlerinin 1'e yakın olması veri ile model arasındaki uyumun mükemmel olduğunu göstermekte, sıfır ise uyumsuzluğu temsil etmektedir. Bu çalışmada söz konusu kriterlere ilişkin değerler 1'e yakındır. Bu durum model ile veri setinin uygunluğunu göstermektedir. Tablo 4'te modelin uyum indeksleri yer almaktadır.

Tablo 4
Sosyal Kaynaşma Uyum İndeksleri

Uyum indeksi	Model değeri	Uygunluk ölçütü
χ^2 / df	3.10	$0 \leq \chi^2 / sd \leq 5$
RMSEA	0.088	$0.00 \leq RMSEA \leq 0.10$
GFI	0.90	$0.90 \leq GFI \leq 1$
AGFI	0.87	$0.85 \leq AGFI \leq 1$
NFI	0.90	$0.90 \leq NFI \leq 1.00$
NNFI	0.92	$0.90 \leq NNFI (TLI) \leq 1.00$
RFI	0.90	$0.90 \leq RFI \leq 1.00$
CFI	0.93	$0.90 \leq CFI \leq 1.00$
IFI	0.93	$0.90 \leq IFI \leq 1.00$

Uyum indeksleri çalışmanın modeli ile veri setinin uyumlu olduğunu göstermektedir. İndeks değerleri kabul edilebilir değerlerde ve üzerindedir.

Sonuç

Türkiye jeostratejik konumu nedeniyle bir göçmenler ülkesine dönmüştür. Suriye, Afganistan, Uygur, Ahıska Türkleri, Afrika kökenli halkalar ve daha birçok yerden her gün göç alır hale gelmiştir. Bu göçmenlerin büyük bir kısmı “misafir” statüsünde olsa da birçoğu Türkiye’ye yerleşmek istemektedir. Bu durum göçmenlerin “sosyal kaynaşması” problemini doğurmaktadır. Sosyal kaynaşma olmadan göçmenlerle ülke vatandaşlarının bir arada yaşamaları zordur.

Bu çalışma, bir göçmen geçiş koridoru olan Türkiye’de temel sorunlarından biri olan “göçmen kaynaşmasına” bilimsel bir çözüm önerisi geliştirmeyi amaç edinmiştir. YEM sonuçları sosyal kaynaşma ile pozitif psikolojik sermaye, ekonomik beklenti, umut ve sosyal sermaye arasında yüksek düzeyde ve pozitif yönde bir ilişkinin olduğunu ortaya koymuştur. Çalışma, konusu, yöntemi, parametreleri ve bulgularıyla orijinal ve özgün bir niteliktedir. Bu yönüyle literatüre yeni ve özgün katkı sunmakta ve politikacılara yol göstermektedir.

YEM sonuçları Pozitif Psikolojik Sermaye ile göçmenlerin sosyal kaynaşması arasında pozitif yönde ve çok yüksek derecede bir ilişkinin olduğunu ortaya koymuştur. Optimist bir bakış açısına sahip olan göçmenler “hayatın güzel olduğunu” düşünmekte ve yerleştikleri ortamdan ve hayat şartlarında “mutlu olduklarını ifade etmektedirler. Ruh halini iyileştirdiği deneysel olarak kanıtlanmış bir "mutluluk müdahalesi", insanların güçlü yanlarını belirlemelerini ve ardından bu gücü kullanmanın yeni yollarını bulmalarını sağlar (Seligman vd., 2005; Kaplan ve Kaiser, 2009, s. 6). Ahıska Türklerinin sosyal kaynaşması üzerine yapılan bu çalışmanın bulguları göçmenlerin mutlu oldukları yönündedir. Bazı çalışmalarda aynı ülkelerden gelen ve Kanada veya Birleşik Krallık'a taşınan göçmenlerin mutluluklarında önemli farklılıklar olduğu ortaya koymuştur (Helliwell vd., 2016, s. 1620). Bu farklılıklar, iki hedef ülkede yerel halkın ortalama yaşam memnuniyetlerindeki farklılıklarla yakından örtüşmekte, dolayısıyla sosyal kaynaşma politikalarının belirli özelliklerine atfedilebilir olmaktan ziyade genel bir yakınsama hipotezini desteklemektedir. Başka bir çalışma (Polgreen ve Simpson, 2011), bir ülkenin vatandaşlarının ortalama mutluluğu ve ölçülen toplam refahı ile o ülkeye insan akışı (dış göç) arasındaki ilişkiyi incelenmiştir. A priori olarak, göç teorilerinde yer alan “itici ve çekici nedeler” kapsamında bir toplumun ortalama mutluluğunun insanları bir ülkeyi terk etmeye ve/veya insanları belirli bir ülkeye çekmeye motive etmesi beklenebilir. Mutluluğun göçle bir ilişkisi vardır ki çok mutsuz ülkelere insanlar çok mutlu ülkelere göç etmesi muhtemeldir (Babataş, 2007; Tanrıverdi vd., 2019. Bu ilişki ampirik olarak tespit edilmiştir.

Ekonomik Beklenti ve göçmenlerin sosyal kaynaşması arasında çok yüksek düzeyde pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmüştür. Ekonomik teori, ülkeler arasındaki ücret farklılıklarından kaynaklanan uluslararası emek hareketliliğini en belirgin biçimde vurgular (Kerr ve Kerr, 2011, s.10-12). Benzer şekilde, gelişmekte olan ekonomilerden birçok öğrenci, kısa veya uzun süreli olarak gelişmiş ülkelere göç ederek gelişmiş ülkelerin okullarında ve üniversitelerinde eğitim görmektedir (Borjas, 2009, s. 1). Türkiye, İtalya ve Kuzey Avrupa'daki mültecilerin artmasının da kanıtladığı gibi, birçok göç zorlukların veya baskıların sonucudur. Göçün doğası göçmenlerin eğitim düzeylerini, yaşlarını ve görev sürelerini ve dolayısıyla olası sosyal kaynaşmalarını etkileyecektir. Göçmenler seçme gücüne sahip olduklarında da göçün doğası seçilen ev sahibi ülkeyi de etkileyecektir (Kerr ve Kerr, 2011, s. 10-12). Temelde “beyin göçü” olarak ifade edilen, ekonomik imkânları iyi olan ülkelere (gelişmiş ülkelere) geri kalmış ülkelere kalifiye beşeri sermaye akışı (göç), aralıksız devam etmektedir. Kalifiye işçi göçü ekonomik teori çerçevesinde olumlu görünse de demokratik hükümetler nüfuslarının dışarı akışını kolayca kontrol edemediği için gelecek süreçte kalkınma ve refah sorunları yaşayacaktır (Coppel, 2001, s. 24). Göçmenlerin sosyal kaynaşması ile elde ettikleri gelir arasında doğrusal bir orantı olduğu yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur. İstihdam ve gelir yoksunluğu arasında güçlü bir ters ilişki

olduğu, daha fazla iş olanağı şehirlerin daha az yoksulluk ve sosyal dışlanma eğilimine yöneltmektedir. Ekonomik rekabet edebilirlik, sosyal kaynaşmayla sağlanabilir (Parkinson ve Moores, 2007). Yine sosyal kaynaşma, eğitim ve büyüme arasındaki ilişkiyi, ekonomik işlemlerin verimliliğinin işlem yapan ajanlar arasındaki sosyal mesafeye bağlı olduğu dinamik bir model bağlamında incelenmiş ve bireysel gelirle sosyal kaynaşma arasında doğrusal bir ilişkinin olduğu bulunmuştur (Gradstein ve Justman, 2002; Camilleri ve Camilleri, 2016). Görüldüğü gibi benzer çalışmalarla bu çalışmanın bulguları örtüşmektedir.

Çalışma bulguları, Sosyal Kaynaşma ile “Umut” arasında çok güçlü ve pozitif yönde bir ilişkinin olduğunu göstermiştir. Göçmenlerin geleceğe dair iyi beklentiler içinde olduğu, geleceğe dair kaygılarının olmadığı ve yaşantısının zamanla olumlu yönde değişeceği umudu içindedir. Çalışma bulguları, literatürde yer alan önceki çalışmalarla uyumludur. Örneğin, Kanada Federal Hükümetinin “Sosyal Kaynaşma” üzerine Politika Araştırma Alt Komitesi tarafından hazırlanan politika belgelerinden birinde, sosyal kaynaşma “Kanada içinde paylaşılan değerler, paylaşılan zorluklar ve eşit fırsatlardan oluşan bir topluluk geliştirmenin devam eden sürecidir ve Kanadalılar arasında güven, umut ve karşılıklılık duygusuna dayalıdır” şeklinde tanımlanmaktadır (Jenson, 1998, s. 4). Bu tanım, sosyal kaynaşmayı bir “süreç” olarak tanımlarken; güven, umut ve karşılıklılık kavramları üzerinden açıklamaktadır (Chan ve Chan, 2006, s. 281-282). Dezavantajlı grupların toplumun bütünüyle sosyal kaynaşmasından beklenen sonuç, yoksulluğu azalması, bireysel ve toplumsal refahın artırılmasıdır. Avrupa Konseyi, doğrudan yoksulluğu önlemek ve sosyal dışlanmanın önüne geçmek bireylerin geleceğe olan umudunun, güvenin gerekliliğine odaklanmıştır (de Europa, 2001). Umut, böylece sosyal dışlanmanın odağında olan “yoksulluk kültürü” ve “alt sınıf”ı kurtarıcı bir kavram olarak görülmektedir (Wilson, 1991; Schwartz, 1991; Kelso, 1994; Oxoby, 2009).

Sosyal Kaynaşma ve Sosyal Sermaye arasında oldukça yüksek doğru orantılı bir ilişki tespit edilmiştir. Ahıska Türkleri Üzümlü halkına karşı güçlü bir bağlılık ve sadakat duygusu içinde olduklarını ifade etmektedirler. Teorik ve ampirik çalışmalar sosyal sermayenin sosyal kaynaşma üzerinde etkili bir faktör olduğunu göstermiştir (Galabuzi ve Teelucksingh, 2010). Sosyal sermaye teorisi, özellikle sosyal güvenin sosyal ilişkilerin kritik bir bileşen olduğunu ve sosyal birliktelik ve sosyal kaynaşma sürecinde vazgeçilmez olduğunu öne sürmektedir (Portes, 1998; Coleman, 1988). ; World Bank, 1998; Putnam, 1995, 2000; Woolcock, 2001; Galabuzi ve Teelucksingh, 2010).

Sosyal kaynaşma, Türkiye gibi göç koridoru üzerinde olan ve sürekli göç alan ülkelerde sosyal huzur, refah, asayiş, barış ve kalkınmanın teminatı gibi görünmektedir. Göçmenlere karşı antipati ve şiddet hareketleri son yıllarda artış göstermektedir. Temelde ekonomik sorunlar yabancı düşmanlığına dönüşmekte; özellikle ülkede yükselen işsizlik sorunu yabancıların sosyal tecrit ve dışlanmasına neden olmaktadır. Ülkede istihdamın artırılması, refahı artırabilir ve böylece yabancıların sosyal kabulü sağlanabilir. Ekonomik yapının iyileştirilmesi, umudu, beklentileri ve sosyal barışı temin edebilir. Demokrasinin geliştirilmesi, güven ve adalet hem göçmenlerin sosyal kaynaşmasına ve hem de ülke yurttaşlarının yabancıları sosyal kabulüne yardımcı olabilir. Karşılıklı sosyal empati geliştirilmesi; karşılıklı anlama ve anlaşma yolu olabilir. Sosyal kaynaşma sosyal empati ile sağlanır. Dayanışma, güven, karşılıklılık, sadakat ve birliktelik ile ifade edilen sosyal sermaye, toplumda ekonomik refaha ve sosyal huzura katkı sağlamaktadır. Bireysel ve kamusal bir mal olan sosyal sermayenin artırılması sosyal kaynaşmayı, huzur ve barışı sağlayabilir.

Bu çalışma, bir ilçede meskûn ve ilçe halkıyla aynı soydan gelen Ahıska Türküyle yürütülmüştür. Yerel halk ve göçmenler aynı etnik köken ve inançtandır. Yine ortak bir tarih, kültür ve ülkeye sahiptir. Yöre halkı ve Ahıska Türkleri önceden ve şimdi kırsal alanda tarımla iştigal etmektedir. Ancak bulgular ve sonuçlar yol gösterici niteliktedir ve sosyal kaynaşma kapsamında, bölgesel veya ulusal düzeyde araştırmalar için bir perspektif sunmaktadır. Sosyal kaynaşma konusunda bölgesel veya ulusal araştırmaların yapılmasında bir öncü nitelikteki bu çalışma yöntem ve analizleriyle yol göstericidir.

Kaynakça

- Ağaçbacak, P. M. (2019). Pozitif psikoloji bağlamında sınıf öğretmenlerinin psikolojik iyi oluş düzeyleri ile öz yeterlik inançları ve örgütsel bağlılık davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Order No. 28241853). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (2460801000). Retrieved from <https://www.proquest.com/dissertations-theses/pozitif-psikoloji-baglamlinda-sinif/docview/2460801000/se-2>
- Akpınar, E. (2016). Donetsk'ten Erzincan'a: Ahıska sürgünlerinin son göçü. *TÜCAUM Uluslararası Coğrafya Sempozyumu*, 13-14. http://tucaum.ankara.edu.tr/wp-content/uploads/sites/280/2016/12/Int_semp_BC5.pdf
- Albarosa, E., ve Elsner, B. (2022). Forced Migration, Social Cohesion and Conflict. *Policy Research Working Paper 9913*. <http://hdl.handle.net/10986/36914>
- Alex Linley, P., Joseph, S., Harrington, S., ve Wood, A. M. (2006). Positive psychology: Past, present, and (possible) future. *The journal of positive psychology*, 1(1), 3-16. <https://doi.org/10.1080/17439760500372796>
- Aslan, S. (2016). Türkiye'de Sosyal Sermaye Bileşenlerinden Güven Hakkında Bir Değerlendirme. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 17(2), 181-204. <http://esjournal.cumhuriyet.edu.tr/en/download/article-file/282722>
- Avey, J. B., Luthans, F., ve Jensen, S. M. (2009). Psychological capital: A positive resource for combating employee stress and turnover. *Human resource management*, 48(5), 677-693. <https://doi.org/10.1002/hrm.20294>
- Babataş, G. (2007). Beyin Göçü ve Türkiye'nin Sosyo Ekonomik Yapısının Beyin Göçüne Etkisi. *Öneri Dergisi*, 7(28), 263-266. <https://doi.org/10.14783/maruoneri.684406>
- Beauvais, C., ve Jenson, J. (2002). *Social cohesion: Updating the state of the research* (Vol. 62). Ottawa: CPRN. https://oaresource.library.carleton.ca/cprn/12949_en.pdf
- Berry, R. A., ve Soligo, R. (1969). Some welfare aspects of international migration. *Journal of political economy*, 77(5), 778-794. <https://www.journals.uchicago.edu/doi/abs/10.1086/259562>
- Borjas G. (2009) Immigration in high-skill labor markets: The impact of foreign students on the earning of doctorates, in Freeman R. ve Goroff D. (eds.) *Science and Engineering Careers in the United States: An Analysis of Markets and Employment*, University of Chicago Press, Chicago (see also NBER Working Paper 12085). <https://www.nber.org/papers/w12085>
- Borjas, G. J. (1995). The economic benefits from immigration. *Journal of economic perspectives*, 9(2), 3-22. DOI: 10.1257/jep.9.2.3
- Bourdieu, P. (1989). Social space and symbolic power. *Sociological theory*, 7(1), 14-25. <https://doi.org/10.2307/202060>

- Bowen, N. K., ve Guo, S. (2011). *Structural equation modeling*. Oxford University Press. DOI: 10.1093/acprof:oso/9780195367621.001.0001
- Burchi, F., ve Roscioli, F. (2022). Can integrated social protection programmes affect social cohesion? Mixed-methods evidence from Malawi. *The European Journal of Development Research*, 34(3), 1240-1263. <https://link.springer.com/article/10.1057/s41287-022-00505-5>
- Burchi, F., Loewe, M., Malerba, D., ve Leininger, J. (2022). *Disentangling the Relationship Between Social Protection and Social Cohesion: Introduction to the Special Issue*. The European Journal of Development Research, 1-21. <https://d-nb.info/1264757816/34>
- Camilleri, M. A., ve Camilleri, A. (2016). Education and social cohesion for economic growth. *International Journal of Leadership in Education*, 19(5), 617-631. <https://doi.org/10.1080/13603124.2014.995721>
- Chan, J., To, H. P., ve Chan, E. (2006). Reconsidering social cohesion: Developing a definition and analytical framework for empirical research. *Social indicators research*, 75, 273-302. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11205-005-2118-1>
- Chiu, C. M., Hsu, M. H., ve Wang, E. T. (2006). Understanding knowledge sharing in virtual communities: An integration of social capital and social cognitive theories. *Decision support systems*, 42(3), 1872-1888. <https://doi.org/10.1016/j.dss.2006.04.001>
- Chuang, Y. C., Chuang, K. Y., ve Yang, T. H. (2013). Social cohesion matters in health. *International journal for equity in health*, 12(1), 1-12. Erişim adresi: <https://equityhealthj.biomedcentral.com/articles/10.1186/1475-9276-12-87>
- Cole, D. A., ve Preacher, K. J. (2014). Manifest variable path analysis: potentially serious and misleading consequences due to uncorrected measurement error. *Psychological methods*, 19(2), 300. <https://doi.org/10.1037/a0033805>
- Cole, J. (2014). The téléphone malgache: Transnational gossip and social transformation among Malagasy marriage migrants in France. *American Ethnologist*, 41(2), 276-289. <https://doi.org/10.1111/amet.12075>
- Coleman, J. S. (1988). Social capital in the creation of human capital. *American journal of sociology*, 94, S95-S120. <https://www.journals.uchicago.edu/doi/abs/10.1086/228943>
- Cooley, C. H. (1909). *Social Organization: A Study of the Larger Mind*, New York: Scribner's. *Search in*. [https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=bhj3dl0OnN8C&oi=fnd&pg=PR15&dq=Cooley,+C.+H.+\(1909\)](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=bhj3dl0OnN8C&oi=fnd&pg=PR15&dq=Cooley,+C.+H.+(1909)).
- Coppel, J., Dumont, J. C., ve Visco, I. (2001). Trends in immigration and economic consequences. *OECD Economics Department Working Papers No. 284*. <https://doi.org/10.1787/18151973>
- Czaika, M., ve De Haas, H. (2014). The globalization of migration: Has the world become more migratory?. *International Migration Review*, 48(2), 283-323. <https://doi.org/10.1111/imre.12095>

- Dattalo, P. (2008). *Determining sample size: Balancing power, precision, and practicality*. Oxford university press.
[https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=f0JRDAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP8&dq=Dattalo,+P.+\(2008\).](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=f0JRDAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP8&dq=Dattalo,+P.+(2008).)
- de Europa, C. (2001). *Promoting the policy debate on social cohesion from a comparative perspective*. Trends in Social Cohesion, (1).
https://www.coe.int/t/dg3/socialpolicies/socialcohesiondev/source/Trends/Trends-01_en.pdf
- Demir, R., ve Türk F. (2020). Pozitif psikoloji: Tarihçe, temel kavramlar, terapötik süreç, eleştiriler ve katkılar. *Humanistic Perspective*, 2(2), 108-125. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1154707>
- Devrisheva, K. (2019). Ahıska Türklerinin Bitmeyen Göçü. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (45), 333-352. <https://doi.org/10.21563/sutad.636251>
- Duman, B., ve Alacahan, O. (2010). Sosyal Kaynaşma. *Suleyman Demirel University Journal of Faculty of Economics ve Administrative Sciences*, 15(1), 103-128. Erişim adresi: <https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=52e406f0-9bbf-4b3f-a709-426ee46f0c6b%40redis>
- Durkheim, E. (2016). The elementary forms of religious life. In *Social Theory Re-Wired* (pp. 52-67). Routledge.
<https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781315775357-6/elementary-forms-religious-life-emile-durkheim>
- Freud, S. (1921). *Massenpsychologie und Ich-analyse*. Internationaler Psychoanalytischer Verlag.
<https://joachimschmid.ch/docs/PAzFreudSigMasseIAN.pdf>
- Friedkin, N. E. (2004). Social cohesion. *Annu. Rev. Sociol.*, 30, 409-425.
<https://doi.org/10.1146/annurev.soc.30.012703.110625>
- Fukuyama, F. (1995). Trust: The Social Virtues and the Creation of Prosperity, New York: Free Press, Chapter 9. Erişim adresi: [https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=j0LC6XZtH84C&oi=fnd&pg=PT9&dq=Fukuyama,+F.+\(1995\).](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=j0LC6XZtH84C&oi=fnd&pg=PT9&dq=Fukuyama,+F.+(1995).)
- Fukuyama, F. (2000). Social capital and civil society. Available at SSRN 879582.
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=879582
- Galabuzi, G. E. ve Teelucksingh, C. (2010). *Social cohesion, social exclusion, social capital*. Mississauga, ON: Region of Peel, Human Services. https://www.researchgate.net/profile/Alison-Taylor/publication/264704453_Migrant_Workers_and_the_Problem_of_Social_Cohesion_in_Canada/links/55f2d24408ae51c380c007cd/Migrant-Workers-and-the-Problem-of-Social-Cohesion-in-Canada.pdf
- Gradstein, M. ve Justman, M. (2002). Education, social cohesion, and economic growth. *American Economic Review*, 92(4), 1192-1204. doi: 10.1257/00028280260344722

- Green, A., ve Preston, J. (2001). Education and social cohesion: Recentering the debate. *Peabody Journal of Education*, 76(3-4), 247-284. <https://doi.org/10.1080/0161956X.2001.9682001>
- Gürsu, O., ve Yaşar, A. Y. (2019). Pozitif psikoloji: Mutluluğun ve insanın güçlü yönlerinin bilimi. *Turkish Academic Research Review*, 4(4), 655-660. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/914051>
- Haenlein, M. ve Kaplan, A. M. (2004). A beginner's guide to partial least squares analysis. *Understanding statistics*, 3(4), 283-297. https://doi.org/10.1207/s15328031us0304_4
- Hair Jr, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., Sarstedt, M., Danks, N. P., ve Ray, S. (2021). *Partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM) using R: A workbook* (p. 197). Springer Nature. DOI 10.1007/978-3-030-80519-7
- Hanifan, L. J. (1916). The rural school community center. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 67(1), 130-138. <https://doi.org/10.1177/00027162160670011>
- Hann, C. M. (Ed.). (2002). *Postsocialism: Ideals, ideologies, and practices in Eurasia*. Psychology Press. Erişim adresi: [https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=VI0PcRPXtIoC&oi=fnd&pg=PR9&dq=Hann,+C.+M.+\(Ed.\).+\(2002\).](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=VI0PcRPXtIoC&oi=fnd&pg=PR9&dq=Hann,+C.+M.+(Ed.).+(2002).)
- Hasanoğlu, İ. (2016). Ahıska Türkleri: Bitmeyen Bir Göç Hikâyesi. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 16(1), 1-20. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/407049>
- Helliwell, J. F., Bonikowska, A., ve Shiplett, H. (2016). *Migration as a test of the happiness set point hypothesis: Evidence from Immigration to Canada* (No. w22601). National Bureau of Economic Research. Erişim adresi: <https://www.nber.org/papers/w22601>
- Hooghe, M. (2011). Social cohesion in contemporary societies: An update of theoretical approaches. *Contemporary Theoretical Perspectives on the Study of Social Cohesion and Social Capital Brussels: Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten*, 7-14. Erişim adresi: <https://lirias.kuleuven.be/1861508?limo>
- Hugo, G. (2008). Migration, Development and Environment. Retrieved from the International Organization for Migration Geneva. Erişim adresi: https://publications.iom.int/system/files/pdf/mrs_35_1.pdf
- Hulse, K., ve Stone, W. (2007). Social cohesion, social capital and social exclusion: A cross cultural comparison. *Policy Studies*, 28(2), 109-128. <https://doi.org/10.1080/01442870701309049>
- Inglehart, R. (2020). *Modernization and postmodernization: Cultural, economic, and political change in 43 societies*. Princeton university press. <https://press.princeton.edu/books/paperback/9780691011806/modernization-and-postmodernization>
- IOM, (2022). World Migration Report 2022. *International Organization for Migration. 17 route des Morillons P.O. Box 17 1211 Geneva 19. Switzerland*. <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2022>

- Jackman, R. W., ve Miller, R. A. (1998). Social capital and politics. *Annual review of political science*, 1(1), 47-73. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.1.1.47>
- Jenson, J. (1998). *Mapping social cohesion: The state of Canadian research* (pp. 109-28). Ottawa: Canadian policy research networks. http://www.cccg.umontreal.ca/pdf/cprn/cprn_f03.pdf
- Jenson, J. (2010). *Defining and measuring social cohesion* (No. 1). Commonwealth Secretariat. https://www.socialcohesion.info/fileadmin/user_upload/Jenson_ebook.pdf
- Kahn, J. H. (2006). Factor analysis in counseling psychology research, training, and practice: Principles, advances, and applications. *The counseling psychologist*, 34(5), 684-718. <https://doi.org/10.1177/0011000006286347>
- Kahneman, D., Knetsch, J. L., ve Thaler, R. H. (1991). Anomalies: The endowment effect, loss aversion, and status quo bias. *Journal of Economic perspectives*, 5(1), 193-206. <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/jep.5.1.193>
- Kaplan, R. E., ve Kaiser, R. B. (2009). *Toward a positive psychology for leaders*. Linley, P. A., Harrington, S., ve Page, N. (Eds.). Oxford Handbook of Positive Psychology and Work. New York:Oxford University Press. <https://psycnet.apa.org/record/2009-21869-000>
- Katz, E., ve Stark, O. (1986). Labor migration and risk aversion in less developed countries. *Journal of labor Economics*, 4(1), 134-149. : <https://www.jstor.org/stable/2534880>
- Keleş, Ş. (2021a). Attractiveness of the city, psychological and social capital:Never-ending migration from rural settlements to urban centers in Turkey. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 7(2), 151-161. <https://doi.org/10.24289/ijsser.846777>
- Keleş, Ş. (2021b). The impact of economic expectation, social capital and hope on migration request and action. *Journal of Life Economics*, 8(1), 47-58. <https://doi.org/10.15637/jlecon.8.1.05>
- Kelso, W. A. (Ed.). (1994). *Poverty and the underclass:Changing perceptions of the poor in America*. NYU Press. <https://muse.jhu.edu/pub/193/monograph/book/7732>
- Kerr: P. ve Kerr, W. R. (2011). *Economic impacts of immigration:A survey*. Working Paper 16736 <http://www.nber.org/papers/w16736>
- Keskin, A., ve Keleş, Ş. (2018). Formation of the social capital by its dimensions in rural areas of Erzurum province in Turkey. *Journal of Animal and Plant Sciences*, 28(6). Erişim adresi: <http://www.thejaps.org.pk/docs/v-28-06/38.pdf>
- Kleist, N. (2016). *Introduction:Studying hope and uncertainty in African migration*. In *Hope and uncertainty in contemporary African migration* (pp. 1-20). Routledge. <https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/48483/1/9781317335481.pdf#page=16>

- Kline, R. B. (2015). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford publications. <https://pdfs.semanticscholar.org/9f61/4aefcc38de8aa425a190560055dff40fabad.pdf>
- Koppenberg, S. (2012). Where do forced migrants stand in the migration and development debate. *Oxford Monitor of Forced Migration*, 2(1), 77-90. Erişim adresi: <https://core.ac.uk/download/pdf/286269512.pdf>
- Kutunis, R. Ö. ve Yildiz, E. (2014). Pozitif Psikoloji ile Pozitif Örgütsel Davranış İlişkisi ve Pozitif Örgütsel Davranış Boyutları Üzerine Bir Değerleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 5(11), 135-154. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/213872>
- Lecture, E. J. H. M. (1996). *Social Dimensions of Economic Growth*. Eric J. Hanson Memorial Lecture, University of Alberta. Erişim adresi: <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=319afee86064c12c6b3f53aa86b2351f4fac6af9>
- Leininger, J., Burchi, F., Fiedler, C., Mross, K., Nowack, D., von Schiller, A., ... ve Ziaja, S. (2021). *Social cohesion: A new definition and a proposal for its measurement in Africa* (No. 31/2021). Discussion Paper. . Erişim adresi: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/247791/1/1780471599.pdf>
- Letki, N. (2008). Does diversity erode social cohesion? Social capital and race in British neighbourhoods. *Political Studies*, 56(1), 99-126. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.2007.0069>
- Loewe, M. (2020). Community effects of cash-for-work programmes in Jordan:supporting social cohesion, more equitable gender roles and local economic development in contexts of flight and migration. *DIE Studies*, 102. <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/227755/1/1742820344.pdf>
- Luthans, F., Luthans, K. W., ve Luthans, B. C. (2004). Positive psychological capital:Beyond human and social capital. University of Nebraska. Erişim adresi: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1151&context=managementfacpub>.
- Mouratidis, K. ve Poortinga, W. (2020). Built environment, urban vitality and social cohesion: Do vibrant neighborhoods foster strong communities?. *Landscape and Urban Planning*, 204, 103951. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2020.103951>
- Münz, R., Straubhaar, T., Vadean, F. P. ve Vadean, N. (2006). *The costs and benefits of European immigration* (No. 3). HWWI Policy Report. <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/46220/1/662820886.pdf>
- Oxoby, R. (2009). Understanding social inclusion, social cohesion, and social capital. *International Journal of Social Economics*, 36(12), 1133-1152. Erişim adresi: <https://contacts.ucalgary.ca/info/econ/files/info/unitis/publications/162-34166/UnderstandingSocialInclusion-Oxoby.pdf>
- Palloni, A., Massey, D. S., Ceballos, M., Espinosa, K., ve Spittel, M. (2001). Social capital and international migration: A test using information on family networks. *American journal of sociology*, 106(5), 1262-1298. Erişim adresi: <https://www.journals.uchicago.edu/doi/abs/10.1086/320817>

- Parkinson, M. ve Moores, L. J. (2007). Social cohesion in English cities: Policy, progress and prospects. *IzR*, 6, 363-370. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/profile/Michael-Parkinson/publication/352020203_Social_Cohesion_in_English_Cities/links/60b605ff92851cde88477e66/Social-Cohesion-in-English-Cities.pdf
- Pine, F. (2014). Migration as hope:space, time, and imagining the future. *Current Anthropology*, 55(S9), 95-104. Erişim adresi: <https://www.journals.uchicago.edu/doi/full/10.1086/676526>
- Polgreen, L. A., ve Simpson, N. B. (2011). Happiness and international migration. *Journal of Happiness Studies*, 12(5), 819-840. Erişim adresi: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10902-010-9229-3>
- Portes, A. (1998). Social capital:Its origins and applications in modern sociology. *Annual review of sociology*, 24(1), 1-24. Erişim adresi: <https://www.annualreviews.org/doi/abs/10.1146/annurev.soc.24.1.1>
- Portes, A. ve Landolt, P. (2000). Social capital:promise and pitfalls of its role in development. *Journal of Latin American Studies*, 32(2), 529-547. <https://doi.org/10.1017/S0022216X00005836>
- Putnam, R. D. (1995). Bowling alone: America's declining social capital. *Journal of Democracy*, 6(1), 65-78. Erişim adresi: <http://mktgsensei.com/AMAE/Consumer%20Behavior/bowlingalone.pdf>
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone:The collapse and revival of American community*. Simon and Schuster. <https://doi.org/10.1093/ije/31.1.261>
- Raykov, T. ve Marcoulides, G. A. (2006). On multilevel model reliability estimation from the perspective of structural equation modeling. *Structural Equation Modeling*, 13(1), 130-141. https://doi.org/10.1207/s15328007sem1301_7
- Raykov, T. ve Marcoulides, G. A. (2012). *A first course in structural equation modeling*. Routledge. [https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=K-pkAgAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Raykov,+T.,+ve+Marcoulides,+G.+A.+\(2012\)](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=K-pkAgAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Raykov,+T.,+ve+Marcoulides,+G.+A.+(2012))
- Sahota, G. S. (1968). An economic analysis of internal migration in Brazil. *Journal of political economy*, 76(2), 218-245. Erişim adresi: <https://www.journals.uchicago.edu/doi/abs/10.1086/259395>
- Schwartz, J. (1991). The moral environment of the poor. *The Public Interest*, 103, 21. Erişim adresi: <https://www.proquest.com/openview/8983947c80b1bd2748bb805f7bdf4b99/1?cbl=1817076&pq-origsite=gscholar>
- Seligman, M. E. (2002). *Authentic happiness:Using the new positive psychology to realize your potential for lasting fulfillment*. Simon and Schuster. Erişim adresi: [https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=3L0BCCoFMRgC&oi=fnd&pg=PR11&dq=Seligman,+M.+E.+\(2002\).](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=3L0BCCoFMRgC&oi=fnd&pg=PR11&dq=Seligman,+M.+E.+(2002).)
- Seligman, M. E. ve Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: An introduction. *American Psychological Association*, 55(1), 5). Erişim adresi: <https://psycnet.apa.org/buy/2000-13324-001>

- Seligman, M. E., Steen, T. A., Park, N. ve Peterson, C. (2005). Positive psychology progress:empirical validation of interventions. *American psychologist*, 60(5), 410. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.60.5.410>
- Simon, H. A. (1983). Reason in Human Affairs Stanford University Press. *Stanford*. Erişim adresi: [https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=TYnI9tbHkCEC&oi=fnd&pg=PA3&dq=Simon,+H.+A.+\(1983\)](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=TYnI9tbHkCEC&oi=fnd&pg=PA3&dq=Simon,+H.+A.+(1983)).
- Stajkovic, A. D. ve Luthans, F. (2003). Behavioral management and task performance in organizations:conceptual background, meta-analysis, and test of alternative models. *Personnel psychology*, 56(1), 155-194. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.2003.tb00147.x>
- Stanley, D. (2003). What do we know about social cohesion:The research perspective of the federal government's social cohesion research network. *Canadian Journal of Sociology/Cahiers Canadiens De Sociologie*, 5-17. <https://doi.org/10.2307/3341872>
- Strang, A. ve Ager, A. (2010). Refugee integration:Emerging trends and remaining agendas. *Journal of Refugee Studies*, 23(4), 589-607. <https://doi.org/10.1093/jrs/feq046>
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2007). Using multivariate statistics. Boston, MA: Allynve Bacon. *Pearson Education*. Erişim adresi: http://bayes.acs.unt.edu:8083/BayesContent/class/Jon/ResourcesWkshp/2001_TabachnickFidell_Ch4.pdf
- Tanrısevdi, F., Durdu, İ. ve Tanrısevdi, A. (2019). Beyin Göçü mü? Beyin Gücü mü?. *Journal of Travel and Tourism Research*, (14), 133-158. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1409060>
- Tocqueville, A. D. (1836). Political and Social Condition of France. *London and Westminster Review*, 3, 137-169. Erişim adresi: [https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=_TI0p05QI98C&oi=fnd&pg=PP10&dq=Tocqueville,+A.+D.+\(1836\)](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=_TI0p05QI98C&oi=fnd&pg=PP10&dq=Tocqueville,+A.+D.+(1836)).
- Tversky, A. ve Kahneman, D. (1991). Loss aversion in riskless choice:A reference-dependent model. *The quarterly journal of economics*, 106(4), 1039-1061. <https://doi.org/10.2307/2937956>
- Veen, E. J., Bock, B. B., Van den Berg, W., Visser, A. J. ve Wiskerke, J. S. (2016). Community gardening and social cohesion:different designs, different motivations. *Local Environment*, 21(10), 1271-1287. <https://doi.org/10.1080/13549839.2015.1101433>
- Vigh, H. (2009). Wayward migration:On imagined futures and technological voids. *Ethnos*, 74(1), 91-109. <https://doi.org/10.1080/00141840902751220>
- Wetson, R., ve Gore Jr, P. (2006). A brief guide to structural equation model. *The Counseling Psychologist*, 34(5), 719-751. <https://doi.org/10.1177/0011000006286345>
- Wickramasinghe, A. A. I. N. ve Wimalaratana, W. (2016). International migration and migration theories. *Social Affairs*, 1(5), 13-32. Erişim adresi: [http://socialaffairsjournal.com/Archive/Fall_2016/2.International%20Migration%20and%20Migration%20Theories_A.A.I.N.Wickramasinghe_W.%20Wimalaratane_SAJ%201\(5\).pdf](http://socialaffairsjournal.com/Archive/Fall_2016/2.International%20Migration%20and%20Migration%20Theories_A.A.I.N.Wickramasinghe_W.%20Wimalaratane_SAJ%201(5).pdf)

- Wilson, W. J. (1991). Another look at the truly disadvantaged. *Political science quarterly*, 106(4), 639-656. <https://doi.org/10.2307/2151797>
- Woolcock, M. (2000). Why should we care about social capital?. *Canberra Bulletin of Public Administration*, (98), 17-19. Erişim adresi: <https://search.informit.org/doi/abs/10.3316/agispt.20010800>
- World Bank (1998). *The Initiative of Defining, Monitoring and Measuring Social Capital: Overview and program description, Social Capital Initiative*. Working Paper No. 1, the World Bank, Washington DC. Erişim adresi: <http://www.worldbank.org/poverty/scapital/wkrppr/wrkppr.htm>
- Yavuz, Y. (2021). Bir Denge Arayışı:Sosyal Kaynaşma Ve Avrupa Birliği İncelemesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(1), 419-453. <https://doi.org/10.16953/deusosbil.753856>
- Yılmaz, A., ve Mustafa, R. (2014). 1992 sonrası Türkiye'ye göçen Ahıska Türklerinin göç, iskân ve uyum sorunlarına ilişkin bir araştırma, Bursa örneği. *Studies of The Ottoman Domain (Osmanlı Hakimiyet Sahası Çalışmaları)*, 4(6), 1-19. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/ohsc/issue/11015/131744>
- Zetter, R. (2015). *Protection in crisis: Forced migration and protection in a global era*. Migration Policy Institute. Erişim adresi: https://domide.colmex.mx/Archivos/Doc_6707.pdf
- Zhou, M., ve Bankston III, C. L. (1994). Social capital and the adaptation of the second generation:The case of Vietnamese youth in New Orleans. *International Migration Review*, 28(4), 821-845. <https://doi.org/10.1177/019791839402800409>

Extended Summary

Purpose

The main problem in receiving countries is the settlement, livelihood, education, employment and social acceptance of immigrants. It is a process of integration and this process can take place through the social acceptance of immigrants by indigenous peoples and social integration of immigrants with indigenous people. Their social capital, economic expectations, hopes and positive psychological capital are important factors in the social cohesion of immigrants. The main purpose of this study is to develop a solution proposal with a scientific study to the problem of “unification of immigrants”, which is one of the most fundamental problems of Turkey. The second aim is to reveal the extent to which the Meskhetian Turks who migrated to Turkey are integrated into their environment through an empirical study. Thus, “How can the integration of immigrants be ensured? How to achieve the desire to live together without conflict? answers will be sought. Microeconomics-based study aims to measure the economic and social situation in the country on immigrants and the social cohesion of immigrants with "Structural equation modeling" and to present information and ideas to policy makers and the literature in this context.

Design and Methodology

The phenomenon of migration, which has turned into a global problem, has increased the importance of the concept of "social cohesion" in academic and political circles. In the hegemony of globalization and brutal capitalism, the development differences between countries and the increasing level of welfare among the social classes within the countries have begun to weaken the institutional structures and references that facilitate social cohesion. Poverty and unemployment in countries turn into xenophobia and cause weakening of cooperation and solidarity. In addition, national identity awareness and nationalist movements are getting stronger in the receiving countries, and the decrease in tolerance and increasing individualization make it difficult for immigrants to integrate. This study analyzes the effects of economic expectations, hope, positive psychological capital and social capital on the integration (fusion) of immigrants into society in Turkey, which has become a country of immigration within the scope of neoclassical economic migration theories, expected utility theory and rational choice paradigm, and behavioral economics and limited rationality. It aims at an integrated analysis within the model. The main material of the study consists of primary data obtained from face-to-face surveys with Meskhetian Turks settled in Erzincan Üzümlü District. These data belong to the year 2022 and are horizontal section data. The survey participants of the study on social cohesion consisted of a total of 269 people, 138 men and 131 women. The study was carried out using the Structural Equation Model and LISREL 8.72 and SPSS 21 were used as package programs. The method and hypothesis of the study were formed after a comprehensive literature review on “social cohesion”.

Findings

SEM results revealed that there is a high and positive relationship between social cohesion and positive psychological capital, economic expectation, hope and social capital. The study is unique with its subject, method, parameters and findings. The results of SEM revealed that there is a positive and very high relationship between Positive Psychological Capital and immigrants' social cohesion. Immigrants, who have an optimistic point of view, think that "life is beautiful" and express that they are "happy" in the environment and living conditions they settled in. It has been observed that there is a very high level of positive correlation between Economic Expectation and social cohesion of immigrants. Economic theory most prominently emphasizes international labor mobility resulting from wage differences between countries. The findings of the study showed that there is a very strong and positive relationship between Social Cohesion and “Hope”. He hopes that immigrants have good expectations for the future, do not have any worries about the future, and that their

lives will change in a positive way over time. Study findings are consistent with previous studies in the literature. A high level of positive relationship was determined between Social Cohesion and Social Capital. Meskhetian Turks state that they have a strong sense of devotion and loyalty towards the people of Üzümlü. Theoretical and empirical studies have shown that social capital is an effective factor on social cohesion.

Research Limitations

This study was carried out with a small number of Ahıska Turks settled in Üzümlü District and in a narrow area. Local people and immigrants are of the same ethnicity and faith. Therefore, generalization of findings and results may not be appropriate. Conducting regional or national research on social cohesion will yield more explanatory results.

Implications

Social cohesion seems to be the guarantee of social peace, welfare, security, peace and development in countries like Turkey, which are on the migration corridor and constantly receive immigration. Antipathy and violence against immigrants have increased in recent years. Basically, economic problems turn into xenophobia; In particular, the rising unemployment problem in the country causes social isolation and exclusion of foreigners. Increasing employment in the country can increase welfare and thus social acceptance of foreigners can be achieved. Improving the economic structure can provide hope, expectations and social peace. Developing democracy, trust and justice can help both immigrants' social cohesion and the social acceptance of foreigners by citizens. Developing mutual social empathy; can be a way of mutual understanding and agreement. Social cohesion is achieved through social empathy. Social capital, which is expressed with solidarity, trust, reciprocity, loyalty and unity, contributes to economic welfare and social peace in the society. Increasing social capital, which is an individual and public good, can provide social cohesion, peace and tranquility.

Originality/Value

The main purpose of this study is to develop a solution proposal with a scientific study to the problem of "unification of immigrants", which is one of the most fundamental problems of Turkey. SEM results revealed that there is a high and positive relationship between social cohesion and positive psychological capital, economic expectation, hope and social capital. The study is original and original with its subject, method, parameters and findings. In this respect, it provides a new and original contribution to the literature and guides politicians.

Araştırmacı Katkısı: Burcu KAYA (%50), Şerafettin KELEŞ (%50).